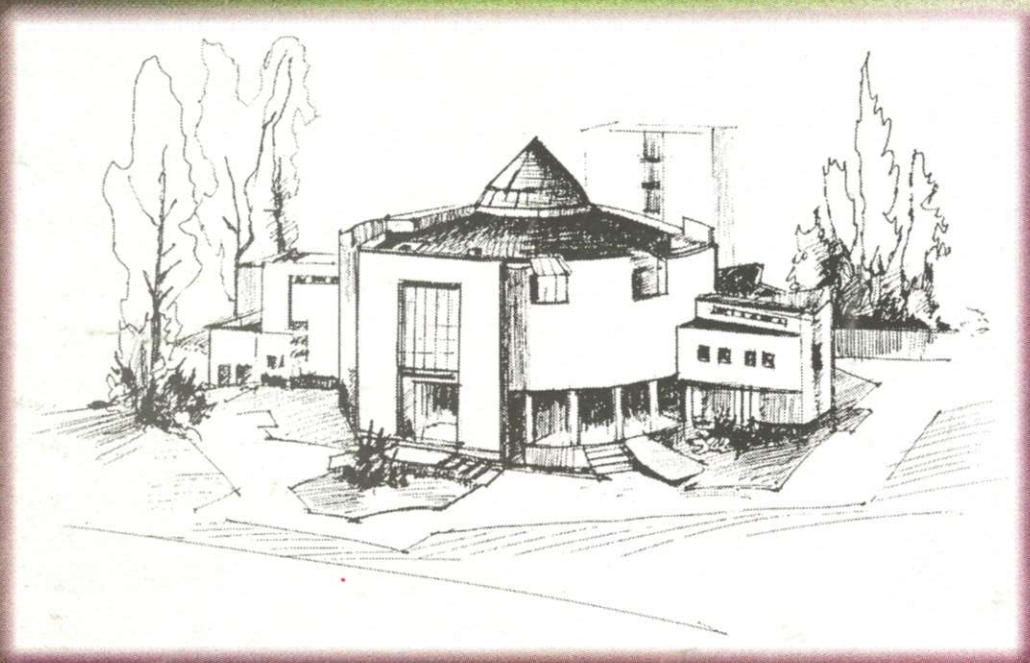

Październik
1998

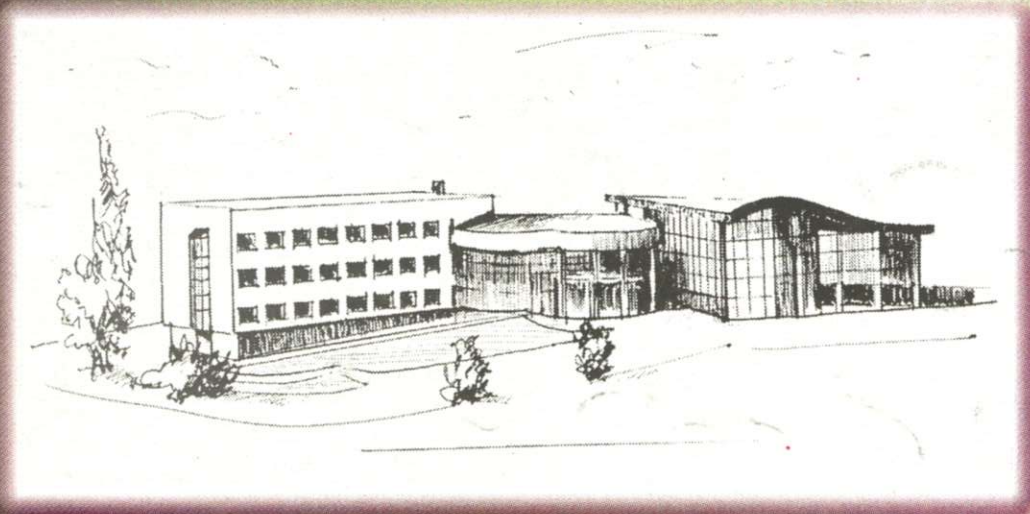
43

Obiekty Politechniki Świętokrzyskiej w budowie...

Biblioteka Główna

Centrum Laserowych Technologii Metali

indeks

PISMO POLITECHNIKI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

W numerze:

Projekt
Tempus - Phare

Studiowanie
na kredyt

Zmiany
w regulaminie
studiów

Studenci
Politechniki
zainaugurowali
nowy rok
akademicki 98/99

Biurowie Karier

Zagadnienia
odwrotne pól
temperatur

Polska polityka
językowa

Z żałobnej karty

Sluchacze
Integracyjnego
Studium Nauki
o Środowisku
otrzymali dyplomy

Inter technology '98

Uniwersytet
Świętokrzyski

Informacje
Biblioteki Głównej
PŚK

Obóz naukowy
we Lwowie

Wydawnictwo PŚK

Narada
prorektorów

Bezpieczeństwo
i higiena nauki

Jak budowano
cementownię
w Wierzbicy

Konferencja
Stowarzyszenia
Wydawców Szkół
Wyższych

VI Spotkanie
Redaktorów Gazet
Akademickich

Poletko humanisty
Sportowe wakacje

Debata nad rozbudową Politechniki Świętokrzyskiej

Na początku września br. władze Politechniki Świętokrzyskiej przedstawiły do wglądu społeczności akademickiej plan przestrzennego zagospodarowania terenu należącego do uczelni oraz makiety już rozpoczętych inwestycji: Centrum Laserowych Technologii Metali oraz biblioteki. Jednocześnie rektor prof. Henryk Frąckiewicz zwrócił się z prośbą o zgłaszanie na piśmie uwag dotyczących propozycji zagospodarowania. Podsumowaniem było zwołanie 22 września konferencji prasowej, na którą zaproszono także architektów, pracowników naukowych szkoły oraz przedstawicieli studentów.

Projekt w postaci makiet i rysunków technicznych przedstawia wizję przyszłego miasteczka akademickiego, który zaspokoi potrzeby tak Uczelni, jak też społeczności akademickiej, zapewniając odpowiednie warunki socjalne i sportowo-rekreacyjne. Plany przewidują także rozbudowę uczelni. Jeden z nowych budynków stanie przy istniejących od strony Al. Tysiąclecia P.P., drugi równolegle do rektoratu, trzeci w sąsiedztwie Centrum Laserowych Technologii Metali przy ul. Manifestu Lipcowego. Będzie się w nim mieściło centrum technologii plazmowych. W pobliżu biblioteki zlokalizowany będzie amfiteatr. Miasteczko studenckie zostanie powiększone o nowe akademiki, centrum handlowo-usługowe z delikatesami, księgarnią, fryzjerem, kosmetyczką i przychodnią akademicką. W okolicy dzisiejszych kortów będą: pływalnia z kawiarnią oraz kryty kort tenisowy. Zaplanowano również wielopoziomowe parkingi oraz nowe drogi dojazdowe. Zmieni się także otoczenie budynków – projektantka zaproponowała stworzenie ogródków, którym nadano romantyczne nazwy, np.: „Zakątek Różany”, „Lasek Westchnień”, „Zakątek Słowicy z bzami”, „Ogród Traw”, „Ogród Źródła”. Na rogu ul. Warszawskiej i Al. Tysiąclecia P.P. powstanie 10-metrowa piramida, wejście będzie wiodło przez rozciętą bryłę wyłożoną z zewnątrz piaskowcem. Przy Centrum Laserowych Technologii Metali na okrągłym placu stanie obelisk z białego marmuru ozdobiony laserowymi rzeźbami. W tym miejscu będzie miała swój początek aleja zasłużonych dla politechniki. Kamieniami i tablicami zostanie uwieczniona pamięć o ludziach najbardziej zasłużonych dla uczelni.

W publicznej debacie swoje projekty przedstawili autorzy: Regina Kozakiewicz-Opalko (autorka zagospodarowania przestrzennego terenu), Alicja Bojarowicz (projektantka kompleksu Centrum Laserowych Technologii Metali) oraz Władysław Marku-

lis (projektant budynku biblioteki). Zapoznano się także z opiniami złożonymi na piśmie. W dyskusji uwagi dotyczyły przede wszystkim dojazdów, parkingu i ogrodzenia. Natomiast Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” zwróciła uwagę, iż w projekcie nie uwzględniono budowy kaplicy, która dawałaby możliwość działalności duszpasterstwu akademickiemu. Utworzenie parku i nadanie alejkom romantycznych nazw nie znalazło poparcia w oczach studentów, których przedstawiciel zaprotestował przeciwko owym zakątkom.

Zdaniem Witolda Kowalskiego, dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego i Zagospodarowania Przestrzennego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, wątpliwości budzi rozmieszczenie parkingów. Podobne zastrzeżenia wniosła też prorektor Barbara Goszczyńska. Zaproponowała także, by zaprojektowane obiekty sportowe mogły służyć mieszkańcom miasta. Z tą sugestią nie zgodził się dziekan WBL Czesław Lewinowski – *Czy uczelnia ma obowiązek zabezpieczać rekreację i sport? – W piątki i soboty studenci wyjeżdżają. Zresztą w mieście jest dość obiektów sportowych, które świecą pustkami* – stwierdził.

Terenów rekreacyjnych i obiektów sportowych bronił Piotr Wawrzczak, kierownik Pracowni Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa przy UW w Kielcach. – *W uczelni studiuje dużo studentów, młodzi ludzie spędzają tu kilka lat swojego najbardziej efektywnego okresu w życiu*. Podnoszono także kwestię dość dużego zagęszczenia budynków na stosunkowo niedużym terenie. W odpowiedzi architekt Regina Kozakiewicz-Opalko wskazywała na nie uregulowane kwestie własności gruntów, które zajmuje uczelnia.

23 września plany rozbudowy uczelni zostały przedstawione Senatowi Politechniki Świętokrzyskiej. (o ustaleniach Senatu czyt. na str. 3).

Krystyna Solakiewicz

Obrady Senatu

23 września '98

Czternaste posiedzenie Senatu w dniu 23 br. września rozpoczęło się od wręczenia mianowań **prof. Wiesławowi Trąpczyńskiemu** na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Świętokrzyskiej oraz **dr hab. Andrzejowi Dziadoniowi** na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Świętokrzyskiej.

Senat jednogłośnie zaakceptował wnioski o mianowanie **prof. Czesława Lewinowskiego** na stanowisko profesora zwyczajnego, **dr hab. Marii Żygadło** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nie określony oraz **dr hab. Dariusza Janeckiego** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas określony.

Rektor poinformował także o możliwości powołania wydziałów zamiejscowych Politechniki Świętokrzyskiej. O utworzenie takich wydziałów ubiegają się nowo powstałe powiaty, m.in.: Starachowice, Skarżysko-Kamienna, Pińczów, Staszów, Busko, Kazimierza

Wielka. Gminy, które zgłosiły chęć utworzenia u nich filii naszej uczelni zaproponowały atrakcyjne warunki lokalowe i deklarują pomoc w ich organizacji. Z powodów formalnych Politechnika Świętokrzyska nie jest w stanie sprostać zaspokojeniu ambicji wszystkich chętnych. Rozważana jest propozycja utworzenia dwóch filii – w Wiślicy – dla powiatów południowo-zachodnich i w Samsonowie – dla powiatów północno-wschodnich.

Senat zatwierdził uchwałę rozbudowy Politechniki Świętokrzyskiej. Wcześniej została ona przeanalizowana przez Senacką Komisję ds. Organizacji i Rozwoju, którą kieruje prof. Wacław Gierulski. Oto treść przyjętej uchwały:

Przyjmuje się jako wytyczną kierunkową rozwoju Uczelni, **konceptję rozbudowy Politechniki Świętokrzyskiej**, zawartą w opracowaniu zespołu pod kierunkiem mgr inż. arch. Reginy Kozakiewicz-Opalko pn.

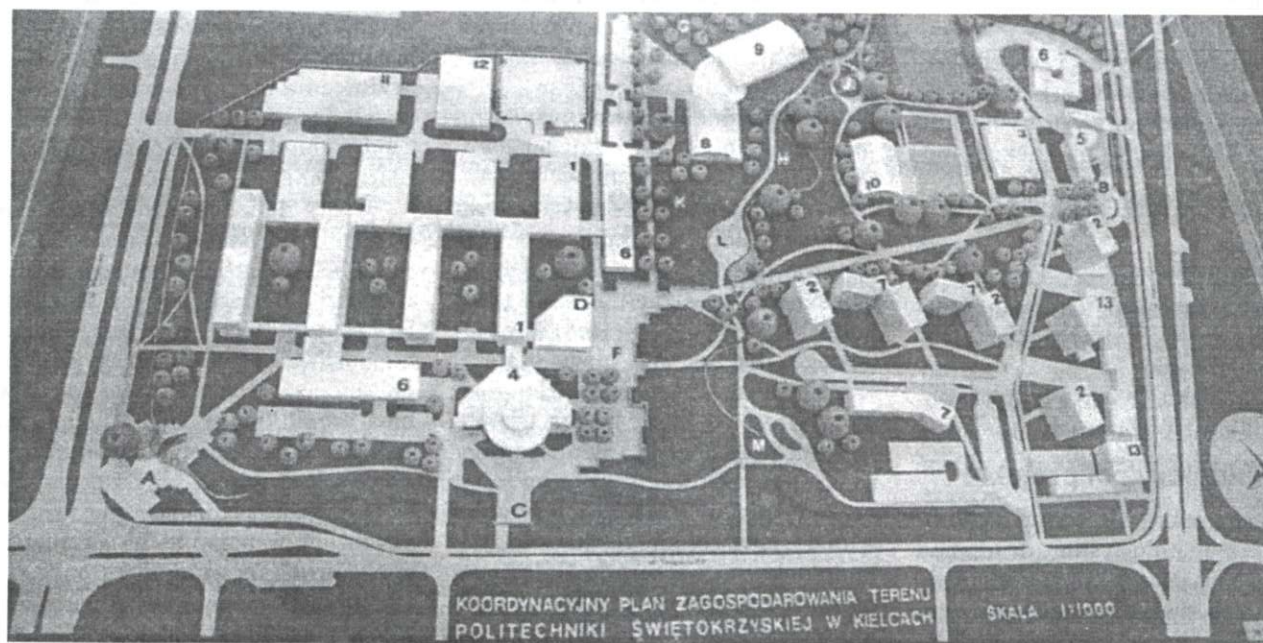
„Projekt zagospodarowania terenu Politechniki Świętokrzyskiej” i poddana przez JM Rektora pod dyskusję społeczności akademickiej.

W szczególności Senat akceptuje zaproponowany podział terenu pod realizację funkcji: dydaktyczno-naukowych, socjalno-bytowych, rekreacyjno-sportowych, gospodarczo-komunikacyjnych.

W terminie do 1 maja 1999 r. JM Rektor przedstawi Senatowi propozycję kolejnych etapów rozbudowy Politechniki na podstawie prognozy sytuacji finansowej i możliwości realizacyjnych Uczelni.

Na zakończenie obrad Senatorowie minutą ciszy uczcili pamięć pracowników dydaktyczno-naukowych naszej Szkoły, którzy od nas odeszli: **prof. Janusza Wiśniewskiego** i **dr inż. Józefa Gawendy**.

(wspomnienia o zmarłych pracownikach dydaktyczno-naukowych zamieszczamy na str. 10) (red.)

Legenda:

Budynki istniejące: 1 – dydaktyczne, 2 – akademiki, 3 – stołówka.

Budynki w realizacji: 4 – biblioteka, 5 – Centrum Laserowych Technologii Metali.

Budynki projektowane: 6 – dydaktyczne, 7 – akademiki, 8 – hala sportowa, 9 – pływalnia, 10 – korty tenisowe, 11 – parking wielopoziomowy, 12 – garaże, 13 – usługi.

A – brama – piramida, **B** – plac laserowy, **C** – brama – portyk, **D** – amfiteatr, **F** – forum, **G** – Lasek Westchnień, **H** – Zakątek Słowiczy, **J** – Ogród Źródła, **K** – Ogród Traw, **L** – Kamienny Ogród, **M** – Zakątek Różany.

Projekt Tempus – Phare na Wydziale Budownictwa Lądowego

Opracowany na Wydziale Budownictwa Lądowego wniosek do Komisji Unii Europejskiej o przyznanie grantu na modernizację systemu kształcenia został zaakceptowany pod koniec ubiegłego roku. Od 15. 12. 1997 r. realizujemy program projektu zatytułowanego „Transformacja systemu kształcenia na Wydziale Budownictwa Lądowego do systemu dwustopniowego”. Realizacja programu przewidziana jest na trzy lata (do 15. 12. 2000), a wartość grantu wynosi 205.000 ECU.

Podstawowym celem projektu jest ocena aktualnie funkcjonującego systemu kształcenia i takie jego ewentualne zmiany, dzięki którym moglibyśmy uzyskać porównywalność z systemami kształcenia na uczelniach technicznych w krajach Unii Europejskiej. W celu realizacji projektu (jak również dla spełnienia wymogów formalnych przy staraniu się o grant) nawiązaliśmy współpracę z dwoma wydziałami budowlanymi z Unii Europejskiej. Są to:

1. Civil Engineering Department z Uniwersytetu w Glasgow (Wielka Brytania),
2. Department of Building Technology and Structural Engineering z Uniwersytetu w Aalborg (Dania).

Wsparcie naszych prac zadeklarowały trzy instytucje i przedsiębiorstwa kieleckie, zainteresowane jakością kształcenia na naszym wydziale:

1. Kieleckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego KPBP-BICK SA,
2. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa, Oddział Kielecki,
3. Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Kielcach.

Zasadniczy cel projektu

Podjęte kilka lat temu na Politechnice Świętokrzyskiej prace nad reformą kształcenia doprowadziły do utworzenia dwustopniowego systemu studiów na wszystkich wydziałach. Działania te były bardzo aktualne i prawie pionierskie, bo jeszcze teraz wiele wydziałów uczelni technicznych albo nie ma systemu studiów dwustopniowych, albo dopiero teraz go zmienia w tym kierunku.

System studiów dwustopniowych (tzn. inżynierskich i magisterskich), a także trzystopniowych (plus studia doktoranckie) jest standardem europejskim. Dlaczego system studiów dwustopniowych jest tak powszechny? Uzasadnienie jest natury ekonomicznej. Współczesna technika, technologia, wytwórczość wymagają bardzo różnego stopnia wiedzy i sprawności inżynierskiej: od „prostych” produkcyjnych stanowisk inżynierskich do stanowisk, które wymagają ludzi z bardzo zaawansowaną wiedzą inżynierską, badawczą i naukową, często z wielu różnych dziedzin. Dlatego i studia powinny być zróżnicowane. I nie jest ekonomicznie uzasadnione (oczywiście w państwach, w których gospodarka jest oparta na rachunku ekonomicznym) kształcenie wszystkich studentów na jednym, najwyższym poziomie magisterskim.

Na Wydziale Budownictwa Lądowego funkcjonuje od kilku lat dwustopniowy system studiów. Studenci mogą po siedmiu semestrach zakończyć studia uzyskując tytuł inżyniera lub studiować dalej, aby po dziesięciu semestrach uzyskać tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego. Jednak jak każdy system, również nasz system kształcenia powinien być po kilku latach oceniony, przeanalizowany i w uzasadnionych przypadkach poprawiony, szczególnie w warunkach szybko transformującej się gospodarki, jak i perspektywy wejścia do Unii Europejskiej. I to jest zasadniczym celem naszego projektu.

Program działań przewidzianych w projekcie

Dla realizacji wymienionego celu, w projekcie przewidziano następujące trzy formy działalności:

1. Analiza istniejącego systemu kształcenia i wnioski do jego modernizacji.

W tym punkcie przewidziano ok. 30 tygodniowych wyjazdów pracowników WBL do uczelni partnerskich. Wyjazdy mają pomóc nam poznać systemy kształcenia na uczelniach UE i porównać z naszym. W czasie wizyt w uczelniach UE zbieramy materiały dydaktyczne, uczestniczymy w dyskusjach i bierzemy udział w różnych formach aktywności dydaktycznej, poznajemy organizację życia uczelni. Przewidziane są również przyjazdy delegacji uczelni partnerskich, aby na organizowanych seminariach przedyskutować nasze problemy, również z udziałem przedstawicieli kieleckich instytucji wspomagających nasz projekt. Prowadzimy analizy porównawcze systemów kształcenia w innych uczelniach UE, uzyskując odpowiednie materiały w drodze kontaktów bezpośrednich, korespondencji, Internetu.

Mamy nadzieję uzyskać wszechstronną ocenę naszego systemu kształcenia w kontekście standardów UE. Pierwsze miesiące pracy, a także kilka bezpośrednich wizyt wskazują, że niemożliwe jest administracyjne ujednolicenie systemów kształcenia, również wśród krajów UE. Musimy jednak tak usprawnić i uzupełnić nasz system kształcenia, aby zakres wiedzy i sprawności inżynierskiej naszych absolwentów pozwolił im skutecznie konkurować na wolnym europejskim rynku pracy inżynierów, gdy inżynier z dowolnego kraju będzie mógł pracować w dowolnie innym kraju.

2. Kursy językowe

Jednym z dużych obszarów naszych opóźnień w stosunku do krajów UE jest znajomość języków obcych. Dlatego w projekcie przewidzieliśmy

wiele form nadrabiania tych zaległości wśród kadry WBL (program z powodu warunków narzuconych przez UE nie przewiduje udziału studentów). Są to kursy językowe w kraju oraz 4-tygodniowe kursy języka angielskiego w Anglii dla 10-osobowych grup. Naszym celem jest, aby po zakończeniu projektu można było proponować część zajęć, a szczególnie prac dyplomowych i seminariów w języku angielskim. Odbywanie części studiów w innych krajach staje się coraz powszechniejsze i dlatego te działania wydają się być bardzo na czasie.

3. Informator o wydziale

Dla promocji wydziału, a może jeszcze bardziej dla zwyczajnej informacji o wydziale, chcemy wydać informator w języku angielskim. Doświadczamy w czasie dotychczasowej wymiany wizyt jak mało (a właściwie wcale) mamy materiałów informacyjnych o uczelni i o wydziale. Przykro i niezręcznie jest, gdy nie możemy zostawić jakichkolwiek materiałów informacyjnych. Szczególnie w porównaniu z uczelniami zachodnimi, które dysponują szeroką gamą materiałów, poczynając od prostych jednostronicowych ulotek aż do bardzo szczegółowych informatorów – katalogów.

Charakterystyka uczelni partnerskich

Wybór partnerów zagranicznych do współpracy w ramach TEMPUSA, w części przypadkowy, został dokonany na podstawie analizy informacji dostępnych w Internecie. Naszą ofertę zaakcentowały wspomniane na wstępie dwie uczelnie: University of Glasgow ze Szkocji oraz Aalborg University z Danii. Oba uniwersytety mają w swojej strukturze wydziały inżynierskie (techniczne), które w swojej funkcji i wielkości zbliżone są do Politechniki Świętokrzyskiej. Dla nas istotne było, że obie uczelnie kształcą studentów na kierunku budowlanym.

Uniwersytet w Glasgow został założony w 1451 r. Wydział Budownictwa w dzisiejszym kształcie funkcjonuje od 1923, chociaż budownictwa nauczano już od roku 1840, gdy powstała z inicjatywy królowej Wiktorii Katedra Budownictwa i Mechaniki,

jako pierwsza tego typu jednostka uniwersytecka w Wielkiej Brytanii. Uniwersytet w Glasgow jest uczelnią typowo brytyjską, zarówno w sensie pielęgnowanych starych tradycji jak i struktury oraz sposobu zarządzania. Dorobek uniwersytetu jest ogromny. Pracowało tu wielu znakomitych uczonych, z których chyba najbardziej znany jest William Thomson, czyli Lord Kelvin. Przez 53 lata był profesorem filozofii naturalnej (fizyki). Profesorem i wychowankiem uczelni był także „ojciec” ekonomii politycznej, późniejszy noblista Adam Smith. Dzisiaj cała uczelnia kształci około 20 000 studentów. Sam wydział budownictwa (Department of Civil Engineering) kształci około 300 studentów. Uczelnia pod względem sposobu nauczania oraz organizacji studiów jest podobna do wielu innych europejskich uczelni, w tym uczelni polskich.

Zupełnie inną uczelnią pod każdym względem jest Uniwersytet w Aalborgu w Danii. Uczelnia powstała w 1974 r. jako eksperyment, precyzyjnie zaplanowany i zrealizowany. Jest to uczelnia bardzo młoda, bez wielowiekowej tradycji, lecz niezwykła. W głównym zarysie podstawą edukacji na uniwersytecie w Aalborgu są następujące założenia:

- studenci kształcą się przez rozwiązywanie konkretnych, rzeczywistych problemów o stopniowanej skali trudności, poczynając od I semestru studiów (większość wykładowych przedmiotów jest tematycznie związana z aktualnie analizowanym problemem),

- studenci pracują wyłącznie w grupach; każdy problem i każde zadanie jest przedmiotem grupowej analizy: każdy projekt czy raport jest wynikiem grupowego wysiłku (liczebność grup maleje na kolejnych latach studiów od około 7-8 osób na pierwszym semestrze do około 2 osób na ostatnim roku),

- każda grupa ma swój własny pokój do pracy w ciągu całego semestru,

- każdy student pracuje około 40 godzin tygodniowo w grupie na Uczelni (wykłady, ćwiczenia, projekt) oraz 10-20 godzin samodzielnie (studenci praktycznie nie mają wakacji zimowych i wiosennych, natomiast wakacje letnie są 2-miesięczne, gdyż rok

akademicki zaczyna się na początku września.

Po 25 latach doskonalenia edukacyjnego w Aalborgu, jego ciągłej weryfikacji, międzynarodowe komisje badające efekty osiągane przez uczelnię przedstawiają jednoznacznie pozytywną opinię: absolwenci uczelni, którzy dzisiaj podejmą pracę w różnych firmach duńskich, a także często w firmach międzynarodowych wykazują się wyższą od przeciętnej umiejętnością pracy w zespole. Praktycznie wszyscy znajdują dobrze płatną pracę, w warunkach silnej konkurencji. Pod względem liczby studentów Wydział Inżynierski kształci około 4000 studentów, a budownictwo studiuje, podobnie jak w Kielcach, około 1000 studentów, przy 11000 na całej uczelni.

Ze wstępnej analizy systemów edukacyjnych obu partnerskich uczelni i ich porównania z Politechniką Świętokrzyską wyraźnie widać, że nasz system kształcenia bliższy jest rozwiązaniom uczelni szkockiej, zarówno pod względem struktury prowadzonych zajęć, jak i ich organizacji. Również podobnie jak Szkoci borykamy się z poważnymi problemami finansowymi. Natomiast więcej wspólnego mamy z uczelnią duńską pod względem struktury i zarządzania. Uniwersytet w Aalborgu finansowany jest praktycznie w całości z budżetu państwa: duński odpowiednik naszego MEN bardzo rygorystycznie ingeruje w wiele dziedzin aktywności szkoły. Studenci uczą się za darmo, a także wszyscy otrzymują jednakowe, niezależne od zamożności rodziny, stypendium w wysokości około 5000 USD rocznie. Uniwersytet w Glasgow finansowany jest w około 30% z dotacji państwowej. Pozostałe fundusze musi wygospodarować sam, między innymi poprzez pobieranie opłat od studentów w wysokości 1000 funtów brytyjskich rocznie (obcokrajowcy z krajów spoza UE płacą 8000 funtów).

Reasumując wydaje się, że jesteśmy w stanie skorzystać z wielu dobrych pomysłów i doświadczeń obu naszych partnerów.

Wiesław Nowak, Zbigniew Rusin

Dr inż. Wiesław Nowak – koordynator projektu

Prof. dr hab. inż. Zbigniew Rusin – kontraktor projektu

Studiowanie na kredyt

19 sierpnia prezydent Aleksander Kwaśniewski podpisał ustawę o pożyczkach i kredytach studenckich. Obecnie Ministerstwo Edukacji Narodowej pracuje nad przygotowaniem aktów wykonawczych do ustawy. Równocześnie, wspólnie z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, podejmowane są prace nad wdrożeniem systemu kredytów w nowym roku akademickim.

Kredyty studenckie będą udzielać przez banki komercyjne z dopłatą do oprocentowania z Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich. Fundusz będzie utworzony ze środków budżetowych i ulokowany w Banku Gospodarstwa Krajowego. O tym, które banki podejmą się udzielania kredytów, Ministerstwo Edukacji Narodowej poinformuje po podpisaniu umów między tymi bankami komercyjnymi a BGK.

O kredyt studencki mogą się ubiegać wszyscy studenci studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych, szkół wyższych państwowych i niepaństwowych, akademickich i zawodowych, pod warunkiem że rozpoczęli studia przed ukończeniem 25 roku życia.

Pierwszeństwo w otrzymaniu kredytu studenckiego będą mieli studenci o niskich dochodach na osobę w rodzinie. Zasady liczenia dochodu określi rozporządzenie, a decyzja o wysokości dochodu uprawniającego do otrzymania kredytu zapadnie po złożeniu przez studentów wstępnych wniosków o kredyt.

Kredyt studencki udzielany jest na okres studiów, jednak nie dłużej niż na okres 6 lat.

Kredyt będzie wypłacany przez 10 miesięcy w roku akademickim.

Przewidywana wysokość miesięcznej transzy kredytu w roku 1998/99 wynosi 400 zł.

Wysokość oprocentowania kredytu studenckiego spłacanego przez kredytobiorcę wynosi nie mniej niż połowę stopy redyskontowej Narodowego Banku Polskiego.

Rozpoczęcie spłaty kredytu przewiduje się po roku od daty ukończenia studiów.

Spłata kredytu trwa co najmniej dwa razy dłużej niż okres pobierania kredytu.

Wysokość raty spłaty pożyczki nie może przekroczyć 20% miesięcznego dochodu kredytobiorcy.

Ustawa przewiduje możliwość umorzenia kredytu. Podstawą umorzenia są w szczególności: dobre wyniki ukończenia studiów, trudna sytuacja życiowa kredytobiorcy, trwała utrata zdolności do spłaty zobowiązań.

Środki zarezerwowane w budżecie państwa na uruchomienie nowego systemu kredytów studenckich pozwolą na udzielenie w roku akademickim 1998/99 około 100 tysięcy kredytów.

Pożyczki i kredyty studenckie mogą otrzymać studenci z polskim obywatelstwem. Pierwszeństwo mają ci o niskich dochodach na osobę w rodzinie i studenci preferowanych kierunków studiów. Preferowane kierunki studiów minister edukacji narodowej określi dopiero stosownym rozporządzeniem.

Studenci Politechniki zainaugurowali rok akademicki 1998/99

28 września, wcześniej niż w ubiegłych latach, rozpoczęli zajęcia studenci naszej Uczelni.

Łącznie w Politechnice Świętokrzyskiej będzie studiować ponad 6 tysięcy osób, w tym na I roku studiów dziennych – 900 żaków.

Najwięcej osób – 234 – przyjęto na zarządzanie i marketing. W dalszym

ciągu nie wiadomo, jaka będzie ostateczna liczba słuchaczy pierwszego roku. Na razie na listach uwzględniono te osoby, które nadesłały stosowne deklaracje. Deklaracji nie nadesłało 10 procent przyjętych, ale gdy wyrażą chęć studiowania na naszej Uczelni, zostaną przyjęci. Ile będzie studentów – okaże się za dwa tygodnie.

Zmiany w Regulaminie Studiów

W Regulaminie Studiów Politechniki Świętokrzyskiej, który obowiązuje już od bieżącego roku akademickiego wprowadzono kilka istotnych zmian:

– Rok akademicki rozpoczął się w ostatni poniedziałek września, tj. 28 br., a zakończy najpóźniej na dwa dni przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego i obejmie dwa 15-tygodniowe semestry: letni i zimowy. Może także być podzielony na trzy 10-tygodniowe trymestry: jesienny, zimowy i wiosenny.

– Za zgodą dziekana i po uzyskaniu akceptacji swego opiekuna naukowego student może, przed rozpoczęciem semestru, dokonać modyfikacji wybranej ścieżki kształcenia. Również za zgodą dziekana student może zrezygnować z wybranego w danym semestrze przedmiotu, jeżeli decyzję taką podejmie nie później niż w czwartym tygodniu semestru lub trzecim tygodniu trymestru.

– Przedmiot, którego student nie zaliczył, może być powtarzany nie więcej niż dwukrotnie. Przepis nie dotyczy studentów I roku studiów dziennych oraz studentów studiów zaocznych i wieczorowych. Natomiast w czasie urlopu zdrowotnego student może – za zgodą dziekana i po przedstawieniu opinii uprawnionego lekarza – brać udział w zajęciach oraz przystępować do zaliczeń i egzaminów z przedmiotów, których poprzedniki ma zaliczone.

– Podstawę do zawieszenia studiów mogą stanowić ważne powody osobiste studenta lub brak możliwości zapisania się na więcej niż 10 godzin zajęć dydaktycznych tygodniowo w danym semestrze lub trymestrze. Wniosek o zawieszenie studiów powinien być złożony do dziekana na piśmie w terminie jednego tygodnia od rozpoczęcia semestru.

– Studenci innych uczelni, studiów zaocznych i wieczorowych, ubiegający się o przeniesienie na Politechnikę Świętokrzyską, mogą zostać przyjęci tylko na ten sam system studiów.

Biuro Karier

Utworzone w lipcu 1997 roku Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów Politechniki Świętokrzyskiej rozpoczyna drugi akademicki rok działalności.

Głównym zadaniem biura jest pomoc studentom i absolwentom w znalezieniu ciekawej, satysfakcjonującej pracy.

Miniony rok był okresem organizacji i urządzania biura, opracowywania i druku materiałów informacyjnych dla studentów i pracodawców (informatory, ankiety personalne dla studentów, karty pracodawcy, karty usług doradczych), ale przede wszystkim okresem aktywnego nawiązywania kontaktów z firmami nie tylko w regionie kieleckim (biuro nawiązało współpracę ze 184 przedsiębiorstwami i przeprowadziło 2 prezentacje firm: STER – PROJEKT, TESCO).

W tym czasie Biuro Karier odwiedziło około 650 studentów (285 wypełniło ankiety), którym udzielane były porady na tematy:

- zasady pisania C V i listu motywacyjnego,
- przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej,
- metody poszukiwania pracy.

Studenci informowani byli również o ofertach pracy – za pośrednictwem biura około 60 absolwentów otrzymało zatrudnienie. Łączna ilość osób, które otrzymały pracę jest trudna do ustalenia. Przyczyną tego zjawiska jest fakt, iż wielu pracodawców nie potwierdza w biurze zatrudnienia rekomendowanych kandyda-

tów, zaś sami studenci i absolwenci nie kontaktują się dopóty, dopóki nie potrzebują pomocy po raz kolejny.

Za pośrednictwem Biura Karier zorganizowano wyjazdy zagraniczne dla studentów:

- na obozy do USA w ramach International Camp Counselor Program,
- do pracy wakacyjnej w Niemczech (rolnictwo, przemysł, gastronomia),
- do Chester w Wielkiej Brytanii w ramach „Technical Menagement Course” organizowanym przez Unilever.

Biuro udzielało również informacji o pracach wakacyjnych w Wielkiej Brytanii (Concordia – Programme of International Farm Camps in the United Kingdom), a także nawiązało kontakty z ambasadami: amerykańską, brytyjską, niemiecką, francuską, belgijską, szwedzką i włoską, w celu ustalenia możliwości podjęcia legalnej pracy wakacyjnej za granicą przez studentów.

Biuro Karier Politechniki Świętokrzyskiej utrzymuje stałe kontakty z biurami karier funkcjonującymi na innych uczelniach w Polsce – w najbliższym czasie przewidziana

jest pierwsza edycja wspólnego katalogu dla studentów i absolwentów: „Absolwent”.

W roku akademickim 98/99 Biuro Karier zamierza opracować i wydać „Informator Biura Karier Politechniki Świętokrzyskiej”, poradnik „I co dalej Absolwencie” oraz przewodnik dla firm zawierający dokładną charakterystykę absolwentów wszystkich wydziałów Politechniki z uwzględnieniem podziału na kierunki i specjalności. W przygotowaniu jest również ankieta dla przedsiębiorstw testująca przygotowanie absolwentów do pracy zawodowej. Nowością będą także prezentacje połączone z warsztatami dotyczącymi rozmów kwalifikacyjnych i sposobu rekrutacji w danych firmach.

Szczegółowe informacje o liczbie zainteresowanych osób, które skorzystały z usług Biura Karier przedstawia zamieszczona niżej tabela obejmująca okres od października 1997 r. do czerwca 1998 r.

Ewa Karońska

Mgr Ewa Karońska – dyrektor Biura Karier PŚk

Wydział	Lata	Ilość ankiet studentów i absolwentów	Informacje o ofertach stałej pracy	Informacje o pracach dorywczych, wakacyjnych, praktykach, stażach	Informacje o wyjazdach zagranicznych
Budowlany	I–IV absolwenci	37 45	3 30	12	8
E. A. i I.	I–IV absolwenci	35 52	4 39	7	2
Mechaniczny	I–IV absolwenci	19 19	1 10	2 1	4
Zarządzanie i Marketing	I–IV absolwenci	18 35	2 15		2
inne uczelnie	studenci absolwenci	14 21	1 3		3
RAZEM	studenci absolwenci	113 172	12 97	21 1	19 0
SUMA		285	109	22	19

Zagadnienia odwrotne pól temperatur

Gdy buduje się dom, postęp prac widać prawie z dnia na dzień. Praca naukowa ma to do siebie, że jej nie widać. Dopiero gdy opracuje się jakieś zagadnienie, wyniki przedstawia się zainteresowanym w postaci referatów na konferencjach, artykułów w prasie fachowej, czasami – rzadko – w enuncjacjach prasowych. Jeden ze znanych fizyków na pytanie „co to jest fizyka?” odpowiedział, że „jest to to, co robią fizycy późno w nocy”. Myślę, że można to odnieść do całej nauki. A gdy otrzymuje się wyniki, to moment ich przedstawiania środowisku naukowemu ma w sobie coś ekscytującego. Może dlatego na miejsca konferencji naukowych wybiera się miejsca piękne, stanowiące wspaniałą oprawę fascynacji naukowych.

Brema została wybrana przez Niemców jako miejsce kolejnej, dorocznej konferencji GAMM-u (niemieckiego Towarzystwa Mechaniki i Matematyki Stosowanej). Otrzymała się ona w dniach 6-9 kwietnia, a więc w Wielkim Tygodniu. Uczestniczyło w niej ponad 900 naukowców z całego świata. Obrady odbywały się w 22 sekcjach. Nasze referaty trafiły do sekcji 11: „Wymiana ciepła i masy”.

Brema, stare, liczące sobie 1200 lat, hanzeatyckie miasto i port, urzeka pięknem starówki. Wspaniałe zachowane zabytki tego miasta nad Wezerą zapierają dech w piersiach. Gdziekolwiek się nie spojrzy, kamienne monumenty zapraszają do wycieczki na przełaj przez historię. Ratusz z renesansową fasadą należy do najpiękniejszych w Niemczech.

Także i wewnątrz ratusza jest pełne arcydzieł sztuki. Przyjęcie, wydane na ratuszu przez mera miasta dla uczestników konferencji, pozwoliło nacieszyć oczy widokiem

starych komnat, wspaniałych mebli, obrazów i rzeźb. Zapewne znał ten gmach słynny niemiecki matematyk, Karl Gauss, który w 1824 roku bardzo dokładnie określił położenie geograficzne Bremy (a ściślej mówiąc położenie iglicy pewnego, nieistniejącego już kościoła): $53^{\circ}4'48''$ szerokości północnej i $8^{\circ}48'19''$ długości wschodniej.

Cztery dni spędzone w Bremie to wgląd w aktualne osiągnięcia szeroko pojętej mechaniki, emocje związane z wygłaszaniem własnych referatów i frajda zwiedzania pięknego miasta. Uniwersytet w Bremie, na terenie którego odbywała się konferencja, to kolos, składający się z wielu wysokich budynków należących do wydziałów i kilkudziesięciu mniejszych – z laboratoriami i osobnymi ogromnymi salami audytoryjnymi. Cały obszar miasteczka akademickiego jest kilkakrotnie większy od obszaru naszego, kieleckiego miasteczka akademickiego. Budowle są dość surowe

w stylu (właściwie głównie beton i cegła, tynków na murach prawie wcale się nie widziało), ale może przez to są tańsze, a jednocześnie bardziej funkcjonalne.

Wśród tych dziesiątków budowli znalazł się właściwie sali bywało czasami zadaniem zajmującym pół godziny i więcej, w związku z czym – szczególnie pierwszego dnia – z hotelu wychodziliśmy wcześniej, z wyprzedzeniem sięgającym do jednej godziny. Nasza kielecka grupa, składająca się z czterech osób (Sylwia Futakiewicz, Leszek Hożejowski, Artur Maciąg i niżej podpisany) uczestniczyła w sesjach dotyczących wymiany ciepła. Wspierała nas grupa naukowców z zaprzyjaźnionej Politechniki Poznańskiej z profesorem Michałem Ciałkowskim, opiekunem naukowym Sylwii.

Dwa wygłoszone referaty (*Method of heat polynomials in solving the inverse heat conduction problems* – L. Hożejowski, S. Futakiewicz i M. Ciałkowski oraz *Stability investigation for the Helmholtz equation approach to inverse heat conduction problems with two or three internal responses* – K. Grysa i A. Maciąg) spotkały się z życzliwym przyjęciem, szczególnie wygłoszony piękną angielszczyzną referat Leszka Hożejowskiego. Zadowoleni z tej pierwszej dla naszego zespołu wspólnej konferencji, po ostatnim referacie spędziliśmy upojny wieczór w... wesołym miasteczku, „zaliczając” diabelskie koło, górska kolejkę i inne atrakcje.

Wróciliśmy z Bremy prosto na Święta Wielkanocne. A zaraz po świętach ruszyła cała para praca naukowa, bo już w dniach 17-19 czerwca czekała nas kolejna konferencja międzynarodowa, organizowana w Krako-

Ratusz w Bremie

wie przez Wessex Institute of Technology z Southampton i Politechnikę Śląską. Tym razem była to tzw. konferencja branżowa (tzn. „nikogo porządnego, sami swoi” czyli tylko ludzie zajmujący się wymianą ciepła), o czym świadczył jej tytuł: Heat Transfer '98. Tym razem uczestników było tylko 63, w tym troje zgłoszonych, a *de facto* pięciu uczestniczących z Kielc. Zgłoszone zostały tylko trzy osoby ze względu na bardzo wysokie koszty konferencji. Oprócz czterech osób, które były w Bremie, na konferencję pojechał jeszcze z nami Mohammed Jihad Al-Khatib, od kwietnia pracujący razem z zespołem nad zagadnieniami odwrotnymi pól temperatur.

Kraków, stolica polskiej kultury, gdzie ludzie chodzą „z księżycem w butonierce”, nie potrzebuje rekomendacji. Wprawdzie niektórzy (nie krakusi) usiłowali być dowcipni na nasz widok („witaj, bracie, w kieleckim powiecie!”), ale historia obróciła w pył ich złośliwości, jak wszyscy wiemy.

Obrady odbywały się w jednej dużej sali audytoryjnej, na terenie gościnnej Akademii Górniczo-Hutniczej. Tym razem wygłosiliśmy cztery referaty (1. *Heat polynomials method in solving the direct and inverse heat conduction problems in a cylindrical system of coordinates*, 2. *Heat polynomials method in the n-dimensional direct and inverse heat conduction problems* – oba autorstwa S. Futakiewicza i L. Hożejowskiego, 3. *Stability investigation for the inverse heat conduction problems*, 4. *On stability of some over-determined inverse heat conduction problems* – oba autorstwa K. Grysy i A. Maciaga). Referaty dotyczące wielomianów cieplnych stały się – rzecz można – przebojem konferencji. Leszek Hożejowski długo dyskutował z naukowcami z wielu krajów na temat tej rozwiniętej przez niego, Sylwię Futakiewicz i profesora Michała Ciałkowskiego z Poznania metody przybliżonego rozwiązywania zagadnień odwrotnych.

Po Krakowie odpoczynku nie było. Już w sierpniu czekała na nas następna międzynarodowa konferencja TRECOP '98, której współorganizatorem była nasza uczelnia, a z jej ramienia – prof. dr hab. Andrzej Radowicz. Pozostałymi organizatorami były: Politechnika Poznańska oraz Technische Universität Berlin. Obrady odbyły się w Poznaniu w dniach 17-20 sierpnia w podwojach Polsko-Niemieckiego Centrum Akademickiego, znajdującego się na terenie Politechniki Poznańskiej.

Także i ta konferencja była raczej kameralna (ok. 60 osób). Skupiła ona raczej zróżnicowane grono osób, co wynikało z jej tytułu: Trends in Continuum Physics (stąd nazwa konferencji). Kielecka silna grupa (6 osób: piątka tych, którzy byli na konferencji krakowskiej plus prof. A. Radowicz – jeden z organizatorów) tym

razem zaistniała w czterech pracach, prezentowanych w sesji plakatowej: *Heat polynomials applied to direct and inverse heat conduction problems* – M. Ciałkowski, S. Futakiewicz, L. Hożejowski; *On a boundary temperature identification in a cylindrical layer* – S. Futakiewicz, K. Grysa, L. Hożejowski; *Some remarks on the conductivity coefficient identification* – K. Grysa, A. Maciag; *The method of resonant excitation on surface Waves in Crystals* – V.I. Alshits, A.S. Gorkunova, V.N. Lyubimov, W. Gierulski, R. Kotowski, A. Radowicz.

Wyjeżdżaliśmy z gościnnej Poznania zadowoleni, ale i zmęczeni.

Wprawdzie poznańskie koziółki pięknie się trykają o godzinie 12.00 każdego dnia, a starówka należy do piękniejszych w Polsce, wprawdzie krakowskie Sukiennice i uliczki Starego Miasta (że nie wspomnę o kwaciarkach i gołębiach) potrafią zauraczyć, wprawdzie bremeńskie zwierzątka z bajki braci Grimm (osiołek, pies, kot i kogut), których pomnik znajduje się na urokliwej bremeńskiej starówce, zapraszają, by ponownie odwiedzić miasto – ale... zawsze chętnie wracamy do Kielc.

Krzysztof Grysa

Dr hab. Krzysztof Grysa, prof. PŚk.
Kierownik Zakładu Matematyki Stosowanej w Katedrze Matematyki

Polska polityka językowa

Komisja Kultury i Języka PAN i Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS zorganizowali konferencję naukową nt.: **Polska Polityka Językowa na przełomie tysiącleci** w Kazimierzu Dolnym n. Wisłą (13-16 września 1998 r.).

W konferencji referaty wygłosili przedstawiciele MEN, Ministerstwa Kultury i Sztuki, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz profesoria z Uniwersytetu Jagiellońskiego, Warszawskiego, Opolskiego, Wrocławskiego, Poznańskiego, Śląskiego i UMCS.

Referowaną problematykę można podzielić na trzy grupy:

1. Zadania polskiej polityki językowej na tle aktualnej sytuacji Polski.

Problem języka polskiego, gdy wejdziemy do Unii Europejskiej czy stanie się językiem drugiej kategorii, czy językiem mniejszości (w chwili obecnej na piętnaście członków jest jedenaście języków urzędowych). Rada Europy prowadzi politykę językową, naukę języków obcych. Obywatel Europy powinien znać trzy języki – własny, drugi biegle w mowie i piśmie, trzeci w piśmie, słabiej w mowie.

2. Wewnętrzna i zagraniczna polska polityka językowa:

- a) rola organów instytucji państwowych (samorządów, stowarzyszeń, media),
- b) problem kodyfikacji i normalizacji języka polskiego (pierwszy raz w konstytucji RP jest zapis, że język polski jest obowiązkowym językiem w Polsce),
- c) zadania edukacyjne w zakresie kultury języka polskiego w szkołach i wyższych uczelniach (bez względu na kierunek kształcenia), mediach, administracji, Kościele itp.

Dokończenie na stronie 18

Z żałobnej karty

17 września br. w wieku 75 lat zmarł **prof. dr hab. inż. Janusz Wiśniewski**, długoletni pracownik Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Świętokrzyskiej, nauczyciel akademicki, przyjaciel i wychowawca młodzieży, wybitny inżynier, człowiek prawy i szlachetny.

Wieloletni kierownik Katedry Trwałości Budowli i Korozji, promotor kilkudziesięciu prac magisterskich i inżynierskich oraz wielu rozpraw doktorskich.

Urodził się 27 kwietnia 1923 r. w Starachowicach. Państwową Szkołę Budowlaną w Warszawie ukończył w 1944 r. W latach 1946-1951 studiował na Politechnice Wrocławskiej, doktorat uzyskał w 1962 r., a habilitację w 1976 r. Do 1980 r. pracował na Politechnice Wrocławskiej, a od 1981 r. na Politechnice Świętokrzyskiej. Tytuł profesora został Mu nadany przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki w 1983 r. Na emeryturę odszedł w 1993 r.

Na Jego znaczący dorobek naukowy i techniczny składają się liczne publikacje, przewody doktorskie, recenzje i opinie przewodów doktorskich i prac habilitacyjnych. Był współzałożycielem, a później wieloletnim przewodniczącym Komitetu Trwałości Budowli przy Zarządzie Głównym PZiTb, współau-

torem norm związanych z trwałością budowli. Konsultował realizację kilkudziesięciu prac budowlanych o znaczeniu ogólnopolskim i szczególnie zasłużył się w rozwoju techniki budowlanej w zakresie trwałości antykorozyjnej ochrony obiektów budowlanych. Był godnym kontynuatorem pionierskich prac badawczych prof. W. Szarejki w specjalności technologii antykorozyjnych.

Za swoją wybitną działalność naukową i inżynierską był wielokrotnie nagradzany odznaczeniami państwowymi, jak: Złoty Krzyż Zasługi i Krzyż Kawalerski oraz wyróżniony Medalem 40-lecia i Zasłużony Nauczyciel.

Profesor Janusz Wiśniewski był wybitnym dydaktykiem, organizatorem, szanowanym i życzliwym współpracownikiem.

Odchodząc od nas pozostaje w pamięci jako niezwykła osobowość.

20 września br. zmarł **dr inż. Józef Gawenda**, wieloletni kierownik Zakładu Maszyn i Napędów Elektrycznych, Zakładu Automatyki Napędu, prodziekan ds. dydaktycznych Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki.

Urodził się 13 marca 1934 roku w Wieprzu, pow. Wadowice. Studia ukończył na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w 1957 r., doktorat uzyskał w 1972 r. na AGH w Krakowie. W latach 1957-1972 pracował w przemyśle, m.in.: w Wytwórni Silników Wysokoprężnych, PRE „Elektromontaż” Kraków, Rybnickim Zjednoczeniu PW.

Od 1964 r. był zatrudniony w Akademii Górniczo-Hutniczej, a od 1969 r. w Kielecko-Radomskiej Wyższej Szkole Inżynierskiej w Kielcach, następnie w Politechnice Świętokrzyskiej.

Na szczególną uwagę zasługuje jego praca na polu dydaktyczno-wychowawczym, której był niezwykle oddany. Był autorem i współautorem wielu skryptów. Kilkakrotnie laureat studenckiego plebiscytu na najlepszego wykładowcę. Wielokrotnie laureat Nagrody Rektorskiej Politechniki Świętokrzyskiej, Nagrody im. Stanisława Staszica, dwóch

nagród ministra za osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze.

Na jego dorobek naukowy i techniczny składają się publikacje, portrety, wdrożenia. Niektóre z nich znalazły szerokie zastosowanie w przemyśle, przynosząc gospodarce narodowej znaczące korzyści. Za te prace otrzymał dwukrotnie Nagrodę Ministra, wielokrotnie nagrody NOT, Nagrody Rektora Politechniki Świętokrzyskiej.

Za wybitną działalność dydaktyczno-naukową i inżynierską był nagrodzony Złotym Krzyżem Zasługi oraz wyróżniony Medalem 40-lecia oraz Medalem za Zasługi dla Kielecczyzny.

Dr inż. Józef Gawenda był wybitnym dydaktykiem, szanowanym i życzliwym współpracownikiem. Odchodząc od nas pozostanie na zawsze w naszej pamięci.

Słuchacze Integracyjnego Studium Nauki o Środowisku otrzymali dyplomy

24 czerwca 1998 r. w Politechnice Świętokrzyskiej odbyła się uroczystość ukończenia I kursu dwuletniego studium podyplomowego „Europejskie Integracyjne Studium Nauki o Środowisku w Polsce – E.I.U.PL.”. Organizatorami tego przedsięwzięcia byli: Politechnika Świętokrzyska z Europejskim Instytutem Kształcenia Podyplomowego w Dreźnie i przedstawicielstwem EIPOS w Kielcach.

Podczas uroczystości pierwszym 27 absolwentom Studium, zrealizowanego w ramach wspólnego europejskiego projektu TEMPUS-PHARE Nr S – JEP – 11584-96, dyrektor EIPOS w Dreźnie – **prof. dr Günter Lehmann** wręczył europejski dyplom nauki o środowisku EIPOS w Dreźnie, a prorektor Politechniki Świętokrzyskiej **prof. dr hab. inż. Roman Nadolski** – świadectwo ukończenia studium Politechniki Świętokrzyskiej. Studium było dofinansowane przez Prezydenta Miasta Kielc.

Grono nauczające studium składało się z ponad 30 profesorów z dwunastu wyższych uczelni i Polskiej Akademii Nauk w Polsce oraz 6 profesorów z Technicznego Uniwersytetu i EIPOS w Dreźnie, Uniwersytetu Zawodowych Studiów w Krems oraz Technicznego Uniwersytetu w Klagenfurcie w Austrii, a także Technologicznego Uniwersytetu Compiegne we Francji.

Program studiów wypracowany wspólnie z partnerami zagranicznymi, przy szczególnym udziale EIPOS-Drezno, obejmował siedem modułów tematycznych. W ciągu 360 godzin wykładowych studenci zapoznali się z podstawami nauk przyrodniczych, prawnymi podstawami ochrony środowiska w Polsce i Unii Europejskiej, użytkowaniem i ochroną środowiska, zarządzaniem środowiskiem i Eko-audytem w zakładach pracy, problemami człowieka a środowisko. Podczas ośmioldniowych praktyk terenowych słuchacze zapoznali się szczegółowo z problemami użytkowania i ochrony terestrycznych ekosystemów w Polsce, na konkretnych przykładach w Regionie Świętokrzyskim, na Górnym Śląsku i w Beskidzie Śląskim. Wykonane i obronione przez słuchaczy prace projektowe znajdują w ich miejscach pracy praktyczne zastosowanie.

Dzięki efektywnej i kreatywnej współpracy między EIPOS i Politechniką Świętokrzyską pierwsza grupa europejsko wyszkolonych fachowców w ich miejscu pracy będzie mogła działać na rzecz integracji Polski z Unią Europejską.

Zakończone z powodzeniem studium i uzyskane doświadczenia skłoniły organizatorów do wypracowania zracjonalizowanego programu trzymestralnego II Kursu E.I.U.PL. z 240 godzinami zajęć dydaktycznych. W kursie tym przewiduje się specjalizację w zakresach – środowisko i planowanie przestrzenne oraz zarządzanie środowiskiem w przedsiębiorstwie. Inauguracja II kursu przewidziana jest w lutym 1999 r. Szczegółowa informacja o tym kursie ukaże się w następnym numerze „Indeksu”.

**Roman Nadolski,
Maria Żygadło,
Alojzy Kowalkowski**

INTERTECHNOLOGY '98

W dniach 4-6 czerwca 1998 r. odbyły się w Łodzi Międzynarodowe Targi Nowoczesnych Technologii, Wzornictwa Przemysłowego, Innowacji Technicznych i Wynałazków INTERTECHNOLOGY '98. Centrum Laserowych Technologii Metali uczestniczyło w tych Targach. Udział Centrum miał na celu przedstawienie własnych osiągnięć dotyczących laserowego kształtowania

metali. Zaprezentowano eksponaty wykonane laserową technologią kształtowania oraz ogłoszono komunikat o unikalnej technologii laserowego kształtowania metali, opracowanej w Centrum pod kierunkiem **prof. dr hab. inż. Henryka Frąckiewicza**.

W targach uczestniczyło 12 pracowników Centrum i 6 studentów Wydziału Mechanicznego Politechniki

Świętokrzyskiej, którzy zapoznali się z najnowszymi osiągnięciami innych ośrodków naukowo-badawczych. Na targach nawiązano także kontakty z firmami zainteresowanymi technologią laserowego kształtowania.

Stoisko Centrum Laserowych Technologii Metali cieszyło się zainteresowaniem zwiedzających i wystawców. (zw)

Uniwersytet Świętokrzyski

Utworzeniu Uniwersytetu Świętokrzyskiego poświęcone było spotkanie wojewody dr Ignacego Pardyki z rektorami Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Politechniki Świętokrzyskiej 29 lipca br.

Kolejnym krokiem ma być opracowanie dokumentu określającego szczegóły tego przedsięwzięcia, który powinien być gotowy na początku stycznia przyszłego roku.

Prorektor Politechniki Świętokrzyskiej **prof. Mieczysław Poniewski** poinformował, że przyszły uniwersytet będzie miał charakter federacyjny i złożą się na niego wydziały o profilu technicznym, humanistycznym i przyrodniczo-matematycznym. Koszty związane z utworzeniem uniwersytetu oszacowano na kilkanaście milionów złotych. Przede wszystkim uczelnia musi mieć bazę, a

więc bibliotekę, przychodnię studencką, zaplecze rekreacyjno-sportowe, aule, budynki dydaktyczne. Do tego dochodzi wyposażenie laboratoryjne i oczywiście kadra, którą trzeba czymś zachęcić, by przyjechała do Kielc.

Utworzenie uniwersytetu w opinii uczestników spotkania to perspektywa około pięciu lat. (s)

Biblioteka Główna Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach

DYREKTOR BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

mgr DANUTA KAPINOS – kustosz dyplomowany

bud. B, II piętro, p. 200, tel. 34 24 483, 34 24 484

Email: bibdk@eden.tu.kielce.pl

Biblioteka Główna Politechniki Świętokrzyskiej gromadzi, opracowuje i udostępnia książki, czasopisma, zeszyty naukowe, zbiory specjalne oraz bazy danych związane tematycznie z kierunkami kształcenia na Uczelni.

W zbiorach biblioteki znajduje się ponad 106000 woluminów wydawnictw zwartych, ok. 68 000 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych, 1125 tytułów czasopism, w tym na bieżąco prenumerowanych jest 296 tytułów czasopism polskich i 155 tytułów czasopism zagranicznych.

Biblioteka Główna znajduje się w budynku B (Wydział Mechaniczny II) na I i II piętrze.

Zbiorem uprawnień dla czytelników jest regulamin biblioteczny, dostępny w każdej agendzie biblioteki.

ODDZIAŁ GROMADZENIA I OPACOWANIA ZBIORÓW

Kierownik – mgr Joanna Dąbrowska

bud. B, II piętro, pok. 206, tel. 34 24 490

Oddział gromadzi piśmiennictwo zgodnie z potrzebami dydaktycznymi poszczególnych wydziałów Uczelni, literaturę interdyscyplinarną oraz wydawnictwa encyklopedyczne i bibliograficzne.

Podstawowym sposobem zaopatrywania biblioteki jest zakup i prenumerata, dokonywane w oparciu o różnorodne źródła informacji, jak np.: Katalogi Wydawnictw, Wiadomości ORPAN, Notes Wydawniczy oraz wymiana i dary.

Konkretyzacji potrzeb czytelniczych, ich rozpoznania i określenia przydatności dokonuje Oddział w codziennych kontaktach ze społecznością akademicką Uczelni.

Zamówienia na pozycje obcojęzyczne mają prawo zgłaszać pracownicy naukowo-dydaktyczni, zaznaczając udział własny w kosztach zakupu, np.: z grantów, zleceń czy też ze środków na dydaktykę.

Oddział prowadzi wymianę wydawnictw uczelnianych z 30 bibliotekami wyższych uczelni w kraju i jedną biblioteką zagraniczną (Universitätsbibliothek und Technische Informationsbibliothek – Hannover).

Zakupione zbiory są opracowywane automatycznie w programie bibliotecznym TINLIB.

AUTOMATYZACJA BIBLIOTEKI

Samodzielne stanowisko
ds. Komputeryzacji Biblioteki
mgr inż. Piotr Stępień

bud. B, II piętro, pok. 209, tel. 34 24 406

*Email: bibps@eden.tu.kielce.pl
library@eden.tu.kielce.pl*

Biblioteka Główna PŚk posiada oprogramowanie brytyjskie TINLIB pracujące pod kontrolą systemu operacyjnego UNIX. Jest to zintegrowany system komputerowy obsługujący następujące moduły:

- katalogowanie,
- gromadzenie,
- wyszukiwanie,
- udostępnianie,
- bibliografia publikacji pracowników.

W bazie komputerowej zarejestrowane są książki zakupione przez bibliotekę po 1989 r. Baza jest systematycznie uzupełniana.

KATALOGI BIBLIOTECZNE

Dostępne:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek

w godzinach od 8⁰⁰ do 19⁰⁰

czwartek w godzinach od 8⁰⁰ do 14⁰⁰

sobota w godzinach od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Wyszukiwanie zbiorów bibliotecznych ułatwiają katalogi: kartkowy (alfabetyczny, wg UKD i przedmiotowy) i komputerowy.

Katalogi kartkowe znajdują się w hallu Biblioteki Główniej na II piętrze, a katalogi komputerowe na II piętrze w pokoju 211. Każde stanowisko zaopatrzone jest w instrukcję korzystania z katalogu komputerowego.

Katalog biblioteki dostępny jest w sieci INTERNET pod adresem:

katalog@lib.tu.kielce.pl

lub w języku angielskim

catalogue@lib.tu.kielce.pl

Zbiory Biblioteki Główniej PŚk można przeglądać poprzez serwis WWW. Strona domowa WWW biblioteki jest dostępna pod adresem:

http://lib.tu.kielce.pl

ODDZIAŁ UDOSTĘPNIANIA ZBIORÓW

Kierownik – mgr Jolanta Lichnowska

bud. B, II piętro, pok. 204, tel. 34 24 488

Email: bibjl@eden.tu.kielce.pl

Wypożyczalnia

bud. B, II piętro, pok. 213, tel. 34 244 93

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek

w godzinach od 9⁰⁰ do 19⁰⁰

czwartek w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰

sobota w godzinach od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Prawo do wypożyczania książek poza obręb biblioteki mają studenci Politechniki Świętokrzyskiej, studenci WSP, studenci-cudzoziemcy oraz pracownicy Politechniki i WSP. Przy zapisie do biblioteki czytelnik powinien przedstawić następujące dokumenty:

- studenci – indeks z aktualnym wpisem na rok akademicki,
- pracownicy – dowód osobisty oraz legitymację służbową.

Każdy zarejestrowany czytelnik otrzymuje kartę biblioteczną z identyfikatorem w postaci kodu kreskowego, którą okazuje przy każdorazowym korzystaniu z wypożyczalni.

Zamówienia na książki nie mające zaznaczonego na karcie w katalogu bibliotecznym symbolu **W** składa się na rewersie w okienku wypożyczalni (każda pozycja na oddzielnym rewersie). Na książki z symbolem **W** (wielogezemplarzówka) nie jest wymagane wypisywanie rewersu; zamawia się je bezpośrednio przy okienku.

Realizacja złożonych zamówień odbywa się co pół godziny.

Cały księgozbiór biblioteczny, oprócz sygnatur cyfrowych, ma kody kreskowe. Książki zarejestrowane w bazie wypożyczane są w sposób automatyczny.

W wypożyczalni zarejestrowanych jest około 6700 czytelników.

Czytelnia Ogólna

bud. B, II piętro, pok. 204, tel. 34 24 491

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek

w godzinach od 9⁰⁰ do 19⁰⁰

czwartek w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰

sobota w godzinach od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Czytelnia udostępnia zbiory wyłącznie na miejscu. Jest dostępna dla wszystkich użytkowników po okazaniu legitymacji lub innego dokumentu tożsamości.

W czytelni znajdują się:

- podręczniki,
- encyklopedie, słowniki językowe i fachowe, poradniki, leksykony,
- instrukcje do ćwiczeń,
- świadectwa ITB (Instytutu Techniki Budowlanej),
- literatura firmowa (katalogi, cenniki),
- dyskietki do książek,
- czasopisma.

W czytelni jest wolny dostęp do półek. Książki ułożone są według działów UKD. Gdy czytelnik wybiera książkę sam, zaznacza miejsce książki tekturową zakładką, a bibliotekarzowi oddaje kartę książki umieszczoną w każdym wydawnictwie znajdującym się na półce. Po wykorzystaniu książki można zwracać dyżurnemu bibliotekarzowi lub odkładać do specjalnie w tym celu przygotowanych koszyków.

Czytelnia dysponuje 40 miejscami do pracy dla użytkowników.

ODDZIAŁ WYDAWNICTW CIĄGLYCH I ZBIORÓW SPECJALNYCH

Kierownik – mgr Teresa Korczewska

bud. B, I piętro, pok. 105 A, tel. 34 24 443

Email: bibtk@eden.tu.kielce.pl

Czytelnia Naukowa

Czynna:

poniedziałek, wtorek, środa, piątek

w godzinach od 9⁰⁰ do 19⁰⁰

czwartek w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰

sobota w godzinach od 10⁰⁰ do 14⁰⁰

Z Czytelni Naukowej mogą korzystać wszyscy użytkownicy po wpisaniu się do książki odwiedzin i pozostawieniu legitymacji lub innego dowodu tożsamości.

W czytelni udostępnia się na miejscu:

- czasopisma krajowe i zagraniczne,
- wydawnictwa uczelniane,
- wydawnictwa instytutowe,
- materiały konferencyjne,
- encyklopedie polskie i zagraniczne, słowniki językowe i fachowe,
- książki zagraniczne (z ostatnich 10 lat),
- bazę materiałów pokonferencyjnych SYMPO na dyskietkach,
- bazę czasopism dostępnych w bibliotekach niemieckich ZDB,
- bazę czasopism zagranicznych EBSCO,
- dwie serie spisów treści czasopism CURRENT CONTENTS na dyskietkach:
ENGINEERING COMPUTING AND TECHNOLOGY,
PHYSICAL CHEMICAL AND EARTH SCIENCES,
- czasopismo PC PLUS na dyskietkach.

W czytelni jest wolny dostęp do półek. Dla użytkowników utworzone są tzw. kąciaki do pracy: łącznie 44 miejsca. Wydawnictwa nie wyłożone na półkach można zamówić u dyżurnego bibliotekarza na podstawie katalogu czasopism i wydawnictw ciągłych oraz kartotek.

ODDZIAŁ INFORMACJI NAUKOWEJ

Kierownik – mgr Barbara Podlipalin

bud. B, I piętro, pok. 106, tel. 34 24 461

Email: bibbp@eden.tu.kielce.pl

Czytelnia OIN

bud. B, I piętro, p. 105

Czynna:

poniedziałek – piątek w godzinach od 9⁰⁰ do 15⁰⁰

Oddział gromadzi i aktualizuje księgozbiór informacyjny. Pomaga w wyszukiwaniu interesującej użytkownik literatury kierując ich do odpowiednich źródeł in-

formacyjnych, bibliograficznych bądź zbiorów biblioteki. Oddział prowadzi kartotekę wycinków prasowych GLOB, opracowuje bazę **Bibliografia Publikacji Pracowników PŚk** i bazę rejestrującą zakupione przez Uczelnię oprogramowania komputerowe. Przygotowuje również instrukcje dla użytkowników biblioteki dotyczące obsługi dostępnych w Czytelni OIN baz danych, prowadzi dydaktykę biblioteczną-informacyjną dla uczniów szkół średnich oraz opracowuje informatory o bibliotece dla studentów I roku PŚk w ramach przysposobienia bibliotecznego.

Z Czytelni OIN mogą korzystać wszyscy użytkownicy po wpisaniu się do książki odwiedzin.

Czytelnia udostępnia na miejscu:

- normy polskie, branżowe, ISO, IEC, EN,
- zbiór przepisów prawnych LEX-Kartoteka,
- Dzienniki Ustaw i Monitor Polski,
- wydawnictwa informacyjne typu ogólnego, np. Who's Who, The World of Learning,
- prace naukowo-badawcze i prace doktorskie,
- bibliografie z zakresu techniki,
- wydawnictwa opracowane przez Branżowe Ośrodki Informacji,
- bazy danych na CD-ROM: COMPENDEX PLUS, ICONDA, INSPEC i Przewodnik Bibliograficzny,
- Bibliografię Zawartości Czasopism na dyskietkach,
- księgozbiór podręczny.

W Czytelni OIN poprzez sieć INTERNET można korzystać (odpłatnie) z europejskiego serwisu informacyjnego DATA-STAR obejmującego około 300 baz danych o różnorodnej tematyce (medycyna, biznes, technika, chemia, informacja prasowa). Zapotrzebowanie na profil należy składać na specjalnie przygotowanym formularzu, dostępnym w OIN.

Z materiałów bibliotecznych dostępnych w czytelniach można wykonywać odpłatnie odbitki kserograficzne w sekretariacie biblioteki (II piętro, pok. 200).

WYPOŻYCZALNIA MIĘDZYPBIBLIOTECZNA

Wypożyczalnię prowadzi
mgr Krystyna Barabasz
bud. B, I piętro, pok. 105 B, tel. 34 24 459,
fax 34 47 635
Email: bibkb@eden.tu.kielce.pl

Czynna:

poniedziałek – piątek w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna sprowadza dla studentów i pracowników PŚk z innych bibliotek krajowych i zagranicznych materiały niedostępne w naszej bibliotece (np. książki, czasopisma, prace doktorskie). Swoje zapotrzebowania użytkownicy składają osobiście, wypełniając na miejscu formularz.

Wypożyczone materiały udostępniane są tylko na miejscu w Czytelni Naukowej.

INFORMACJA PATENTOWA

Informacji patentowej udziela
mgr Grażyna Stefańska
bud. B, II piętro, pok. 211 A, tel. 34 24 486

Czynna:

poniedziałek – piątek
w godzinach 9⁰⁰ – 15⁰⁰

Zbiory informacji patentowej obejmują:

1. Opisy patentowe na nośniku papierowym (wraz z literaturą towarzyszącą) z zakresu wszystkich dziedzin techniki ujętych w międzynarodowej klasyfikacji patentowej:

- Polska – od 1924 r.
- Austria – od 1966 r. do 31.12.1991 r. (kontynuacja na CD-ROM)
- RFN – od 1973 r. do 28.08.1991 r. (kontynuacja na CD-ROM)

2. Literaturę patentową na CD-ROM:

- bazy bibliograficzne:
 - ESPACE ACCESS (EP ACCESS) – dane bibliograficzne i skróty zgłoszeń o udzielenie patentu europejskiego od 1978 r. oraz zgłoszeń międzynarodowych PCT od 1988 r.,
 - ESPACE FIRST (EP FIRST) – pierwsze strony opisów zgłoszeniowych EP i PCT od 1994 r.,
 - US PS (US PAT SEARCH) – pełne dane bibliograficzne, głównie zastrzeżenia i skróty opisów patentowych USA od 1993 r.,
- bazy pełnotekstowe:
 - ESPACE AT (EP AT) – opisy patentowe Austrii od 1992 r.,
 - ESPACE DE i kontynuacja,
 - DEPAROM – dokumentacja patentowa Niemiec od 29.08.1991 r.: zgłoszenia patentowe, udzielone patenty (również ze zgłoszeń publikowanych w ramach EP i PCT), zgłoszenia wzorów użytkowych.
 - ESPACE PRECES – dokumentacja patentowa krajów Europy Wschodniej i Środkowej (Bułgaria, Czechosłowacja, Węgry, Polska, Rumunia, Czechy, Słowacja) od 1992 r.

Zbiory udostępniane są dla wszystkich zainteresowanych wyłącznie na miejscu.

Dyrekcja oraz pracownicy Biblioteki Głównej serdecznie zapraszają wszystkich użytkowników do korzystania ze zgromadzonych w bibliotece zbiorów i świadczonych usług biblioteczo-informacyjnych.

Opracowały: Barbara Podlipalin
Agnieszka Tumilowicz

Obóz naukowy we Lwowie

Studenci IV roku specjalności Remonty i Ochrona Budowli Zabytkowych, podobnie jak w ubiegłych latach, w pierwszych tygodniach lipca przebywali na obozie naukowym.

To już kolejny, siódmy sezon działalności studenckiej w ochronie dziedzictwa kulturowego Polaków na kresach, obecnie poza granicami Polski.

Rozpoczęta w 1992 roku działalność związana była głównie z inwentaryzacją zabytków architektury i polskich grobów w Nowogródku - Krewie poprzez Żytomierz w latach 1994 i 1995 i Kijów w 1996 i 1997 r., a w bieżącym roku we Lwowie, gdzie studenci wykonywali prace inwentaryzacyjne na Cmentarzu Janowskim.

Zorganizowanie obozu naukowego we Lwowie i wykonywanie wymienionych prac było możliwe dzięki porozumieniu i zgodzie Pełnomocnika Rządu do Spraw Polskiego Dziedzictwa Kulturalnego za Granicą a Katedrą Architektury i Ochrony Budowli Zabytkowych naszej Uczelni, jak również dotacjom finansowym Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Kultury – Stanisława Żurowskiego oraz JM Rektora Politechniki Świętokrzyskiej prof. H. Frąckiewicza i Dziekana Wydziału Budownictwa Lądowego prof. Cz. Lewinowskiego.

grup studenckich mgr inż. arch. Tadeusz Wróbel i dr Urszula Oetingen.

Przewidując kontynuowanie tych prac w latach następnych nawiązano współpracę z dr Urszulą Oetingen oraz Prezesem Studenckiego Koła Naukowego Wojciechem Kalwatem z Instytutu Historii WSP, którzy byli również uczestnikami naszego obozu.

Ze względu na szczupłość użytych środków finansowych zwrócono się o dofinansowanie organizowanego obozu do Wojewody Kieleckiego Ignacego Pardyki i Prezydenta Miasta Bogdana Borkowskiego, niestety ze skutkiem negatywnym. Pomimo tych trudności udało się zorganizować obóz głównie za sprawą władz naszej Uczelni i wykonać dużą część prac inwentaryzacyjnych.

Efektom prac było sporządzenie 757 kart grobów, wykonanie 853 fotografii oraz szkicu cmentarza.

które zapewne utrwalały się w pamięci uczestników obozu to wspaniała architektura starówki i rynku, dworca kolejowego i kościołów, a nade wszystko Cmentarz Łyczakowski i będący w odbudowie Cmentarz Orłat.

Grobowiec rodziny Dziecielewskich
rys. mgr inż. arch. Tadeusz Wróbel

Studenci IV roku PŚk specjalności Remonty i Ochrona Budowli Zabytkowych we Lwowie

Podobnie jak w latach ubiegłych nadzór naukowy nad pracami inwentaryzacyjnymi ze strony Ministerstwa Kultury sprawował dr Tadeusz Rudkowski. Kierownikiem obozu był mgr inż. Wiktor Chański, a opiekunami

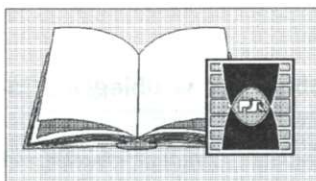
Korzystając z pobytu uczestnicy obozu poznawali liczne zabytki Lwowa związane zarówno z architekturą jak i historią tak mocno związaną z naszym dziedzictwem narodowym. Szczególne miejsca we Lwowie,

Umożliwienie wykonania tak użytecznych prac oraz zapoznanie się z miejscem tak znaczącym dla Polaków było możliwe dzięki osobom wyżej wymienionym, a ponadto znacznej pomocy Konsula Rzeczypospolitej Polski we Lwowie Wincentego Dębickiego, Ivana Mochytczy, dyrektora Instytutu Konserwacji Zabytków we Lwowie oraz Dyrektora PKS-u w Kielcach Marcina Horodyskiego.

Osobiste wrażenia z obozu naukowego we Lwowie w 1998 r. przedstawia w następnym numerze „Indeksu” sami uczestnicy, natomiast opinia opiekunów o działalności studentów jest jak najlepsza i oby tacy mogli być następcy.

Andrzej Deneka

Dr inż. Andrzej Deneka, pracownik Katedry Architektury i Ochrony Budowli Zabytkowych – organizator obozów naukowych

WYDAWNICTWO

Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY

- 8 Andrzej Ambrozik, Andriej P. Marczenko, Mieczysław Poniewski, Nikoła K. Szokotow – ANALIZA EGZERGETYCZNA SILNIKÓW SPALINOWYCH. Wyd. I. Kielce 1998

W pracy przedstawiono ogólne podstawy analizy egzergetycznej procesów zachodzących w tłokowych silnikach spalinowych.

W rozdziale pierwszym podano podstawy termodynamiczne procesów zachodzących w układach o zmiennej masie. Wprowadzono równania różniczkowe przedstawiające elementarne bilanse energii, entropii, egzergii i anergii w układzie otwartym. W rozdziale drugim rozpatrzono warunki dla maksymalnego wykorzystania ciepła w obiegu teoretycznym, służące za podstawę optymalizacji obiegu rzeczywistego. Rozdział trzeci zawiera metodykę i przykłady analizy procesów zachodzących w podstawowych układach silnika. Analizę tę przeprowadzono w oparciu o bilanse entropii, egzergii i anergii. W rozdziale czwartym przedstawiono metodykę i przykłady analizy egzergetycznej procesów zachodzących w węzłach silnika doładowanego i w turbinach, natomiast w piątym – metodykę i przykłady analizy jakościowej procesów zachodzących w urządzeniach energetycznych, wyposażonych w układy służące do wtórnego wykorzystania ciepła. Podano przykłady układów prostych oraz przykład układu złożonego. Rozpatrzono również kierunki rozwoju tłokowych silników spalinowych z doładowaniem i z maksymalnym wykorzystaniem ciepła.

Monografia przeznaczona jest dla inżynierów mechaników, zajmujących się budową i eksploatacją silników cieplnych oraz dla pracowników naukowych i studentów uczelni technicznych, specjalizujących się w zakresie maszyn cieplno-przepływowych.

- 10 Roman Nadolski – MODELOWANIE STANÓW NIEUSTALONYCH W TURBOGENERATORZE Z UWZGLĘDNIENIEM ODDZIAŁYWANIA LITEGO WIRNIKA. Wyd. I. Kielce 1998

Monografia dotyczy analizy podstawowych stanów nieustalonych turbogenerатора dużej mocy przy odwzorowaniu tłumienia litego wirnika obwodem o stałych rozłożonych. Stanowi podsumowanie zarówno naukowych, jak i eksperymentalnych prac autora.

Jednolite ujęcie zaprezentowanych w monografii zagadnień stało się możliwe dzięki zastosowaniu oryginalnych metod przedstawionych we własnych i współautorskich publikacjach, dotyczących wyznaczania parametrów elektromagnetycznych turbogeneratorów dużej mocy zarówno na drodze obliczeniowej, jak i pomiarowej oraz analizy wpływu tych parametrów na procesy nieustalone występujące w turbogeneratorach. Monografia składa się z czterech rozdziałów:

W pierwszych trzech rozdziałach przedstawiono metody umożliwiające określenie parametrów obwodu odzwierciedlającego tłumienie tego wirnika zarówno w oparciu o dane konstrukcyjne, jak również na podstawie aproksymacji charakterystyk częstotliwościowych.

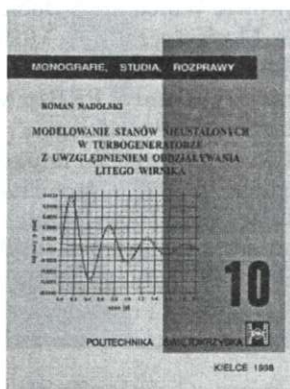
W rozdziale czwartym przeprowadzono analizę wybranych stanów nieustalonych przy uwzględnieniu tłumienia litego wirnika. Wyznaczono prąd wzbudzenia oraz prąd twornika podczas trójfazowego zwarcia udarowego.

Dokonano porównania otrzymanego przebiegu prądu wzbudzenia z przebiegiem wyznaczonym z teorii pola elektromagnetycznego w oparciu o odwrotne przekształcenie Fouriera.

Przeprowadzono analizę kołysań własnych turbogenerатора.

W celu oceny przydatności przedstawionej w niniejszej monografii metody odwzorowania układu tłumiącego litego wirnika obwodem o stałych rozłożonych zostały przeprowadzone badania eksperymentalne.

Monografia jest przeznaczona dla konstruktorów i projektantów maszyn synchronicznych dużej mocy oraz inżynierów zajmujących się eksploatacją i diagnostyką turbogeneratorów. Może być również wykorzystana przez pracowników naukowych i studentów.

SKRYPTY

- 327 Jerzy Suchański – ZBIÓR ZADAŃ TESTOWYCH Z ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ. Część IV. Wyd. III. Kielce 1998

- 329 Jerzy Suchański – ZBIÓR ZADAŃ TESTOWYCH Z ELEKTROTECHNIKI TEORETYCZNEJ. Część VI. Wyd. II. Kielce 1998

- 331 Mieczysław Bojczuk, Irena Duda – WYTRZYMAŁOŚĆ MATERIAŁÓW. TEORIA I PRZYKŁADY OBLICZEŃ. Część I. Wyd. I. Kielce 1998

Skrypt składa się z trzech części: Część I omawia zagadnienia geometrii przekrojów, wyznaczania sił przekrojowych oraz ich linii wpływu; część II – podstawy teorii sprężystości oraz proste i złożone przypadki wytrzymałości materiałów; część III – wybrane zagadnienia wytrzymałości materiałów (zasady wariacyjne, metodę sił, podstawy metody elementów skończonych, zagadnienia nieliniowe).

Praca, która w syntetyczny sposób ujmuje podstawy teoretyczne i szczegółowo omawia zastosowanie teorii w przykładach może służyć jako poradnik metodyczny przy samodzielnym studiowaniu wytrzymałości materiałów.

- 332 Halina Banach-Paszkiewicz, Andrzej Szplit – EKONOMIKA INŻYNIERSKA Z KOSZTORYSOWANIEM W BUDOWNICTWIE DROGOWYM. Wyd. I. Kielce 1998

Skrypt przeznaczony jest dla studentów politechnik i szkół inżynierskich (kierunek – budownictwo, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki budownictwa drogowego). Może być również wykorzystywany przez inżynierów pracujących w instytucjach i jednostkach wykonawczych na samodzielnych stanowiskach technicznych. W praktyczny sposób przedstawiono zagadnienia dotyczące kosztów w budownictwie, przedsiębiorstwie oraz ekonomiki przedsiębiorstwa. Dużo miejsca poświęcono warunkom formalno-prawnym zawierania umów i ich realizacji.

- 333 Jarosław Januszek, Urszula Laskowska, Urszula Radoń – STATYKA BUDOWLI DLA STUDIÓW ZAOCZNYCH. Wyd. I. Kielce 1998

Skrypt zawiera materiał do ćwiczeń oraz przypomina główne fragmenty wykładu niezbędne dla zrozumienia wykonywanych zadań. Skrypt składa się z trzech rozdziałów.

W rozdziale I pt. *Budowa jako przedmiot analizy statycznej* podano wiadomości dotyczące klasyfikacji konstrukcji, podpór, sposobów połączeń, a także pojęcie schematu statycznego, geometrycznej niezmienności oraz podstawowe założenia statyki budowli.

W rozdziale II pt. *Podstawowe pojęcia statyki budowli* zawarto informacje o układach sił, pojęcie momentu siły względem punktu i osi, twierdzenie o zmianie bieguna, równoważności redukcji i równowadze układu sił. Podano klasyfikację układów statycznych i ich przykłady.

Rozdział III pt. *Siły przekrojowe w ustrojach statycznie wyznaczalnych* zawiera definicje sił przekrojowych, określenie takich układów jak belki, kratownice i ramy oraz znaczną liczbę rozwiązanych przykładów obliczeniowych, a także pewną liczbę przykładów przeznaczonych do samodzielnego rozwiązania przez Czytelnika.

- 334 Czesław Linczowski – TECHNOLOGIA ROBÓT BUDOWLANYCH. Wyd. V. Kielce 1998

MATERIAŁY POMOCNICZE I INFORMACYJNE

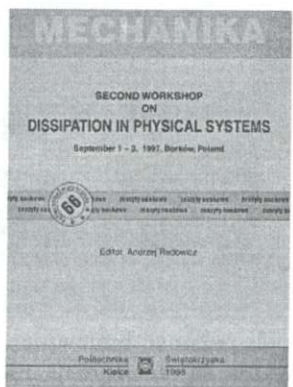
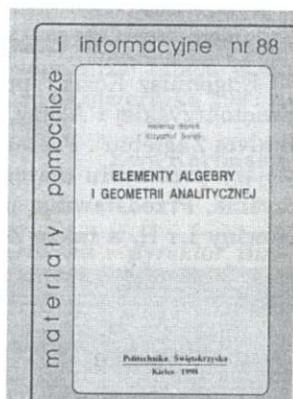
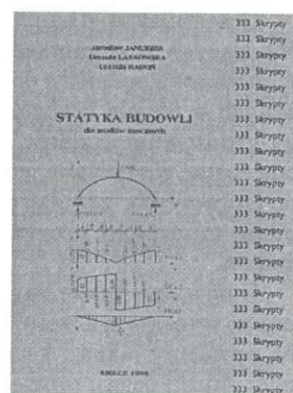
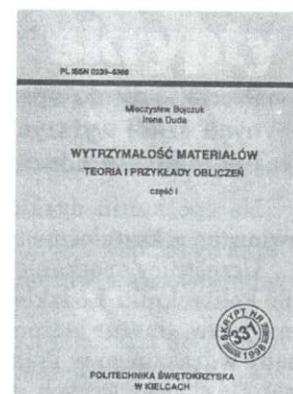
- 88 Helena Bereś, Krzysztof Bereś – ELEMENTY ALGEBRY I GEOMETRII ANALITYCZNEJ. Wyd. I. Kielce 1998

Materiały pomocnicze są przeznaczone dla studentów I roku studiów zaocznych. Mają na celu przyswojenie sobie podstawowych pojęć z matematyki, a następnie ich usystematyzowanie.

MATERIAŁY KONFERENCYJNE

SECOND WORKSHOP ON DISSIPATION IN PHYSICAL SYSTEMS. September 1 - 3, 1977, Borków, Poland. Editor Andrzej Radowicz. Zeszyty Naukowe Politechniki Świętokrzyskiej, Seria MECHANIKA nr 66. Kielce 1998

Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Restrukturyzacja – Jakość – Sukces – Warunki uczestnictwa przedsiębiorstw w procesie globalizacji gospodarki. Ameliówka 14-16 września 1998 r. Zeszyty Naukowe Politechniki Świętokrzyskiej, Seria Nauki Ekonomiczne nr 26. Wyd. I. Kielce 1998

Narada prorektorów

Prorektorzy do spraw studenckich i nauczania wszystkich polskich uczelni technicznych oraz publicznych szkół wyższych w Łodzi spotkali się w dniach 11 – 12 maja br. na naradzie zorganizowanej przez Politechnikę Łódzką.

Na spotkaniu dyskutowane były aktualne tematy związane z kształceniem studentów.

Uczestnicy spotkania zapoznali się z doświadczeniami Politechniki Łódzkiej dotyczącymi rekrutacji w ramach tzw. „matur łączonych”. Przedstawione zostały zasady wdrażanego w Politechnice Warszawskiej systemu punktów kredytowych, stanowiącego element elastycznego systemu studiów trzystopniowych.

Uczestnicy spotkania uznali, że w świetle zmian zachodzących w organizacji procesów dydaktycznych dotychczasowe podejście do minimów programowych wdrażanych w formie liczby godzin jest niewłaściwe i wymaga gruntownej zmiany. Zdaniem prorektorów powinny one zostać zachowane jedynie dla ogólnych przedmiotów podstawowych, zaś dla pozostałych powinny być zastąpione minimami programowymi bez określania liczby godzin.

Omówiono także zagadnienia związane z „jakością pracy wyższych uczelni”, zwracając szczególną uwagę na problemy jakości kształcenia. Przedstawiono problemy i skutki oceny zewnętrznej związanej z wewnętrznymi systemami doskonalenia jakości kształcenia.

Stwierdzono, że prace nad wewnętrznymi systemami mają charakter merytoryczny i powinny być w każdej uczelni kontynuowane i rozwijane.

W czasie dyskusji zwracano uwagę na konieczność dostosowania zasad akredytacji uczelni technicznych do zamierzonych celów i sytuacji, w jakiej się te uczelnie znajdują. Szczególną uwagę należy zwrócić na optymalizację tych zasad, zwłaszcza z punktu widzenia przewidywanych kosztów. Wyrażono przekonanie o konieczności zainteresowania Konferencji Rektorów Wyższych Uczelni Technicznych zainicjowaniem prac nad zasadami właściwymi dla uczelni technicznych.

Uczestnicy spotkania powołali Konferencję Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych. Pierwszym jej przewodniczącym został prof. Stanisław Bolkowski z Politechniki Warszawskiej. Zastępcą przewodniczącego będzie każdorazowo prorektor uczelni organizującej obrady – w tej chwili zatem jest nim prof. Politechniki Łódzkiej dr hab. Andrzej Jopkiewicz, który zobowiązał się uruchomić i administrować internetową listę dyskusyjną Prorektorów Polskich Uczelni Technicznych.

„Życie Uczelni” nr 50 – czerwiec 1998

W Białym Zagłębiu

Eugeniusz Kosik, pracownik naukowy Politechniki Świętokrzyskiej i Alojzy Malczak wydali książkę pt. „W Białym Zagłębiu”. Prezentują w niej historię i dzień dzisiejszy przemysłu materiałów budowlanych na Kielecczyźnie. Przedstawiają powstanie i rozwój Cementowni Nowiny I i II, a także ZPW Trzuskawica. Praca ta jest

pierwszą tego typu edycją obrazującą w sposób rzetelny najstarszą gałąź przemysłu Kielecczyzny. Dał temu wyraz w „Laudatio” prof. dr inż. Czesław Lewinowski, dziekan Wydziału Budowlanego Politechniki Świętokrzyskiej, napisał on m.in.: „książka obejmuje wszystkie obszary życia mieszkańców Białego Zagłębia. Poza tym jest źródłem wiedzy o wysiłkach i trudnościach, jakie musieli pokonać budowniczowie zakładów. Autorzy opracowania są obiektywni, nie wydają sądów »jedynie słusznych«, zarówno do poszczególnych osób, grup społecznych i zawodowych. Bardzo cenne są dane statystyczne, z któ-

rych można wnioskować, jaki był wpływ tych dwóch zakładów przemysłowych na rozwój gminy Sitkówka-Nowiny”.

Książkę wydała Cementownia „Nowiny” Przedsiębiorstwo Grupy Dyckerhoff i ZPW „Trzuskawica” – Sitkówka.

Polska polityka językowa

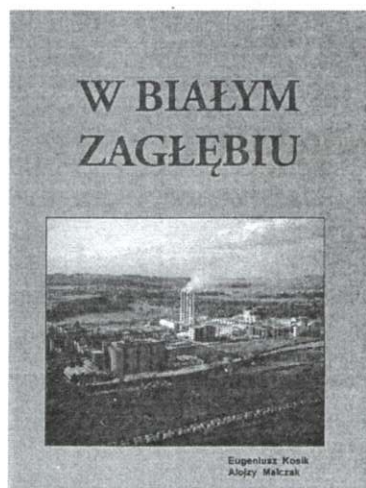
Dokończenie ze strony 9

- d) działalność logopedyczna,
 - e) polityka językowa wobec mniejszości narodowych,
 - f) edukacja w zakresie języków obcych w Polsce.
3. Trzy promocje języka polskiego w świecie:
- a) cele, zadania i ramy organizacyjne,
 - b) certyfikacja,
 - c) zadania w zakresie edukacji,
 - d) translacja.

W szkołach do tej pory uczono wiedzy o języku, a nie jego stosowania w życiu prywatnym i zawodowym. Obecnie jest ogromne zapotrzebowanie na komunikatywność językową. Ludzie powinni nauczyć się rozmawiać ze sobą, a w następnym etapie uczyć się poprawności językowej.

Wnioskowano, aby kształcenie językowe objęło wszystkich nauczycieli, bez względu na to, jakich przedmiotów uczą lub będą uczyć.

Tomira Woszczak

sieli pokonać budowniczowie zakładów. Autorzy opracowania są obiektywni, nie wydają sądów »jedynie słusznych«, zarówno do poszczególnych osób, grup społecznych i zawodowych. Bardzo cenne są dane statystyczne, z któ-

Bezpieczeństwo i higiena nauki

Ogólne przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny nauki studentów zawiera rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 marca 1998 r. (Dz. U. Nr 37 poz. 209). Rozporządzenie to określa również inne wymogi dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach, które zostaną omówione oddzielnie. Celem bezpieczeństwa i higieny nauki studentów jest ochrona ich zdrowia i życia w toku studiów.

Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny nauki zależy od Uczelni, ale także od samych studentów. Obowiązkiem Uczelni jest tworzenie właściwych, tj. bezpiecznych i higienicznych warunków studiów, natomiast studenci obowiązani są znać dotyczące ich wymogi bezpieczeństwa i higieny, a przede wszystkim – stosować je w praktyce, poprzez pożądane postępowania i zachowania tak w czasie nauki na Uczelni, jak w miejscu zamieszkania w domach studenckich.

Uczelnia organizuje dla studentów odpowiednie szkolenia oraz dostęp do potrzebnych informacji. Studenci rozpoczynający naukę w Uczelni obowiązani są na początku studiów odbyć szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny oraz ochrony przeciwpożarowej, a ponadto uzyskać potwierdzenie tego faktu. Tematyka tego szkolenia obejmuje m.in. ogólne wymogi bezpieczeństwa i higieny w Uczelni i na jej terenie, wymagania dotyczące pracowni i laboratoriów oraz prowadzonych tam zajęć, zasady postępowania i zachowania bezpieczeństwa i higieny, w przypadku wystąpienia zagrożeń, podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.

W czasie zajęć połączonych z posługiwaniem się maszynami, urządzeniami, substancjami chemicznymi i wykonywaniem innych czynności stwarzających możliwość zagrożenia zdrowia lub życia – studenci przed podjęciem takich prac winni być zaznajomieni z regulaminem porządkowym pracowni oraz z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny przez prowadzącego zajęcia. Studenci powinni poznać instrukcje bezpieczeństwa i higieny dotyczące obsługi aparatury, maszyn, urządzeń, narzędzi itp. Dopiero wówczas mogą podejmować ich obsługę. Obowiązani są również stosować się do

wskazówek i poleceń w dziedzinie bhp, ze strony prowadzących zajęcia. Dotyczy to także zajęć z wychowania fizycznego. Oznacza to także, że studenci mają prawo oczekiwać, że zostaną przygotowani do bezpiecznego i higienicznego odbywania zajęć.

W przypadku, gdy miejsce lub stan znajdujących się w nim urządzeń może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa studentów, zajęcia nie mogą być rozpoczęte, a jeżeli zagrożenie wystąpi w czasie trwania zajęć – musi nastąpić ich przerwanie. Może się zdarzyć, że stan zagrożenia szczególnie w sytuacjach mniej skomplikowanych – zostanie rozpoznany przez studentów. Wówczas obowiązani są niezwłocznie powiadomić o tym prowadzącego zajęcia, który podejmie stosowne decyzje i działania.

Studenci narażeni na działania czynników szkodliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia podlegają odpowiednim, okresowym badaniom lekarskim, nawet wtedy gdy stężenia lub natężenia tych czynników nie przekraczają dopuszczalnych norm zdrowotnych po to, aby wykluczyć jakikolwiek negatywny wpływ na ich zdrowie.

Niedopuszczalne są jakiekolwiek zachowania powodujące naruszenie postanowień regulaminów porządkowych oraz instrukcji bhp w laboratoriach, pracowniach i innych pomieszczeniach uczelni. W szczególności niedopuszczalne jest samowolne uruchamianie maszyn, urządzeń, aparatury – bez wiedzy i nadzoru prowadzącego zajęcia.

Wszystkie wypadki studentów, urazy – nawet drobne – do których doszło podczas zajęć – studenci obowiązani są zgłosić jak najszybciej prowadzącemu zajęcia.

Wymogi bezpieczeństwa i higieny, ład i porządek muszą być przestrzegane i zachowane w miejscu zamiesz-

kania, w domach studenckich. Trzeba podkreślić, że właśnie ład i porządek jest podstawowym, elementarnym wymogiem bezpieczeństwa i higieny. Należy zwłaszcza zwrócić uwagę na niedopuszczalność przeciążania instalacji elektrycznej, próby nieuprawnionego przerabiania jej, stosowanie grzałek elektrycznych, umieszczania materiałów palnych w bezpośredniej styczności gniazd wtykowych lub do osłaniania żarówek oświetleniowych. Zagrożenie powodują znajdujące się na wyposażeniu domów studenckich kucharki gazowe i elektryczne do przygotowania posiłków. Te i inne ważne problemy bezpieczeństwa i higieny są przedmiotem szkolenia studentów.

Należy pamiętać, że każdy człowiek ma tylko jedno zdrowie i życie. Stąd wynika potrzeba racjonalnego zachowania się i postępowania, w zgodzie z wymogami bezpieczeństwa i higieny, które wypływają z doświadczeń – niekiedy bardzo smutnych i tragicznych – wskazując właściwe sposoby ochrony tych bezcennych wartości.

Marzenna Kwietniewska-Cisak

Mgr Marzenna Kwietniewska-Cisak – specjalista ds. bezpieczeństwa i higieny pracy w PŚK

Jak budowano cementownię w Wierzbicy

Po drugiej wojnie światowej, po roku 1945, włożono sporo pracy w rozwój przemysłu cementowego. Zrujnowany kraj czekał na cement. Zapotrzebowanie było więc ogromne. By zaspokoić potrzeby własne oraz ZSRR uruchomiono poniemieckie fabryki cementu w Opolu oraz w Szczecinie, a także dawne polskie: Grodzice, Górkę, Saturn, Szczakową, Wysoką, Wiek i Rejowiec. W latach 1947-1951 odbudowano w oparciu o opolski park maszynowy i dostawy z CSR cementownię „Odra” w Opolu.

W pierwszym roku istnienia PRL w 1945 r. polskie cementownie wytworzyły już 301,9 ton cementu. W 1950 r. wytworzono go aż 2 511 000 ton przekraczając znacznie wielkości z lat 1937-38.

Wraz z produkcją rozpoczęła się dystrybucja cementu. Odbывała się ona drogą centralnie sterowaną. Decydemt do 1949 r. było Zjednoczenie Fabryk Cementu Rzeczypospolitej Polskiej w Sosnowcu, a potem „Centrocement” Zjednoczenie Fabryk Cementu, zaś w latach 1950-51 Centralny Zarząd Materiałów Wiążących. Sporą ilość tego deficytowego materiału eksportowano do ZSRR, a także i do Szwecji, Brazylii, Wenezueli i Egiptu.

Na cement czekały przede wszystkim polskie zniszczone miasta z Warszawą na czele i Śląsk. Dość duże jego ilości dostarczała cementownia Szczakowa, która rozpoczęła produkcję już 20 lutego 1945 r. W parze z uruchamianiem starych polskich i poniemieckich fabryk cementu rodziły się projekty wznoszenia nowych. Pierwszą zamierzano zbudować w Strzelcach Opolskich. Usłuchano jednak rad prof. Samsonowicza i rozpoczęto badania geologiczne koło Wierzbicy. Wiercenia przeprowadzone przez ekipę Mariana Nowakowskiego z Sosnowca wykazały przydatność występujących w Rzekówku margli i wapieni jurajskich do wytwarzania z nich cementu.

We wrześniu 1950 r. na mocy decyzji Rady Ministrów z 1948 r. rozpoczęto w rejonie Wierzbicy prace niwelacyjne, bicie studni oraz budowę dróg lokalnych. Geolodzy, budowniczowie prowadzili wywłaszczenia, wytyczali tereny dla przyszłego zakładu, nanosili na mapy punkty wysokościowe, sporządzali plany kopalni surowca itd. Na placu budowy uwijali się ludzie, zaprzęgi konne i maszyny. Wśród na-

wolowań słyhać było mowę rosyjską. Rosjanie byli projektantami i inspektorami nadzoru na budowie. Największym autorytetem cieszyli się inżynierowie: Siemiendziejew, A. Mołczak, A. Orłow oraz J.N. Jeżow. Wymienieni specjaliści przybyli tu z Leningradzkiego „Giprocementu”. Kilkudziesięcioosobowa grupa Rosjan, tak jak i kierownictwo polskie, początkowo zamieszkiwała w chłopskich chatkach. Z ramienia inwestora funkcję dyrektora sprawował najpierw inż. Włodzimierz Kwapiszewski, a od 1930 r. Mikołaj Pyzański, zaś kierownikiem technicznym był inż. Bolesław Pasłowski, a głównym księgowym Tadeusz Zieliński. Oprócz nich w skład zespołu interwencyjnego wchodził: główny mechanik Feliks Szwermer, główny energetyk M. Borkowski, a także Józef Pisarski, Marcin Grys, Stanisław Dragon, Henryk Froszkiewicz, Stanisław Sokołowski, mgr Anatol Szygocki. Sprawowali oni nadzór nad przebiegiem robót niwelacyjnych, budowlanych, składowaniem maszyn i urządzeń, które lokalizowano na stacji kolejowej w Jastrzębiu. Prace budowlane wykonywała najpierw warszawska firma Beton Stal, a potem Kieleckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego (KPBB) Zarząd Budowy Północ w Radomiu. Funkcję szefów sprawowali w nim: inż. Gorczyński, inż. Żmuda, W. Michałowski, Zenon Makosa, inż. Eugeniusz Chołód, zaś robotami montażowymi kierowali z Mostostalu Warszawa Stefan Koźmiński, którego wspierali: Czesław Legomski i Aleksander Rafalski.

Projekt technologiczny cementowni Wierzbica był w głównej mierze dziełem radzieckiego inżyniera Siemiendziejewa, zaś budowlany Borysa Czarnego i jego zespołu z Wrocławskiego Biura Projektów. Ta pierwsza cementownia doby PRL została wy-

posażona w radzieckie maszyny i urządzenia. Były one jak na ówczesne czasy w miarę nowoczesne w bloku państw demokracji ludowej.

Trzeba jednak podkreślić i to, że zastosowanie w niej mokiej metody opartej na szlamie węglowym świadczyło o opóźnieniu myśli technicznej ZSRR. W tym bowiem czasie w Europie Zachodniej stosowano już tylko i wyłącznie metodę suchą z wykorzystaniem jako paliwa mazutu. Inż. Roman Flaczyk, autor wielu opracowań z dziejów przemysłu cementowego uważa jednak, że „instalowane maszyny i urządzenia, w tym jednostki piecowe i młyny należały do nowoczesnych, rozwiązania projektowe miały w sobie załączki automatyki z liczną stosunkowo aparaturą kontrolno-pomiarową”.

W trakcie budowy i podczas montażu maszyn i urządzeń pracowało tu ponad 1500 ludzi. Wdrażali się oni do prac cementarskich, zdobywali kwalifikacje, poznawali tajniki prac budowlanych, uczyli się dyscypliny i smaku życia na wielkiej budowie. W 1952 r. przystąpiono już do montowania maszyn.

13 września 1952 r. ruszyły piece cementowni „Wierzbica” dostarczające pierwsze tony klinkieru. Faktyczny rozruch nastąpił jednak 22 września. Wtedy to do Wierzbicy przybyli przedstawiciele rządu z wicepremierem Hilarym Chelchowskim na czele. W tej ekipie byli też: inż. J. Grzymek, dyr. CZPC Sz. Grędyś. W maju 1953 r. rozpoczęli produkcję cementu. W 1955 r. wierzbicka cementownia dostarczyła 310 tys. ton cementu i przekroczyła zdolność projektową. W 1956 r. pracowało w niej 819 osób.

Eugeniusz Kosik

Dr Eugeniusz Kosik – pracownik dydaktyczno-naukowy w Zakładzie Historii Gospodarczej

Konferencja Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych

W dniach 16-18 września br. w Kazimierzu Dolnym odbyła się Konferencja Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych. Pierwszy dzień wypełniły obrady Walnego Zgromadzenia SWSW. Pozytywnie oceniono 3-letni okres jego działalności, udzielając absolutorium odchodzącemu Zarządowi. Na czele nowego stanął ponownie ks. Edward Pudełko, dyrektor Wydawnictw KUL w Lublinie.

Referaty, które przedstawiono w drugim dniu zaprezentowały szeroki wachlarz zagadnień związanych z działalnością wydawnictw uczelnianych w warunkach gospodarki rynkowej. Wprowadzeniem do tematu było wystąpienie na temat realizacji ustawy o zamówieniach publicznych w przypadku prac edytorskich i poligraficznych. Tu najwięcej doświadczeń mają duże oficyny, ponieważ zamówienia mniejszych oficyn ze względów technologicznych i organizacyjnych nie przekraczają 3 tys. ECU. Kolejnym tematem był status prawny wydawnictwa uczelnianego. Prowadzenie działalności wydawniczej przez uczelnie jest fragmentem ich działalności statutowej. Statut każdej ze szkół określa rodzaj jednostki organizacyjnej wybrany dla wydawnictwa uczelnianego. Możliwości prawne, które daje uczelniom Ustawa o Szkolnic-

twie Wyższym oznaczają możliwość dokonania wyboru pomiędzy działalnością wydawniczą prowadzoną na warunkach budżetowych a – rynkowych. Przyszłość pokaże, który z modeli zagwarantuje lepszą realizację statutowego obowiązku uczelni, tj. upowszechniania wyników badań naukowych w formie profesjonalnie przygotowanych wydawnictw. Kolejny referat miał odpowiedzieć na pytanie: Czy wydawnictwa uczelniane mogą się same finansować? Odpowiedź brzmiała oczywiście – nie, ponieważ nie mają osobowości prawnej. Wydawnictwa uczelniane nigdy nie będą konkurencyjne w stosunku do wydawnictw z, nazwijmy to, osobowością prawną. Realizując zadania statutowe uczelni, nie mogą być nastawione na zysk, co najwyżej na zrównoważenie wydatków i wpływów. Wg przedstawionych ocen specjalistów, jeśli 30% wydatków na

proces wydawniczo-poligraficzny zwraca się, to jest już dobrze. Nie zwalnia to osób kierujących wydawnictwami z racjonalności działania. Muszą myśleć o minimalizacji kosztów, racjonalizacji nakładów, powoływać (jedno lub wieloosobowe) komórki ds. marketingu. *Notabene* marketing w działalności wydawnictw uczelnianych był tematem kolejnego referatu. Uzupełnieniem problematyki związanej z rynkiem książki i prawami, które nim rządzą było wystąpienie Jerzego Kulczyckiego, kierownika księgarni polskiej „Orbis Book” w Londynie. W marcu przyszłego roku księgarnia ta będzie gościła kolejną wystawę polskiej książki naukowej, prezentującą dorobek wydawnictw uczelnianych. Trzeciego dnia uczestnicy konferencji poznawali uroki Kazimierza i okolic.

Olga Darewicz-Uberman

Spotkanie redaktorów

Redaktorzy uczelnianych gazet, z ponad czterdziestu ośrodków akademickich, spotkali się po raz szósty w dniach 9 – 12 września br. w Katowicach i Cieszynie. Organizatorem czterodniowego zjazdu był zespół redakcyjny „Gazety Uniwersyteckiej”.

Co roku spotkania odbywają się w innym mieście, tym razem byliśmy gośćmi Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Przyjęło się już, że organizatorzy spotkań przygotowują bardzo ciekawy program. W tym roku dr Dariusz Rott, redaktor naczelny „Gazety Uniwersyteckiej” wraz ze współpracownikami zadbał o to, aby program VI Spotkania Przedstawicieli Redakcji Gazet Akademickich był atrakcyjny.

Spotkaliśmy się z redaktorami periodyków kulturalnych „Fa-Art” i „Opcji” oraz redakcją miesięcznika „Śląsk”. Zwiedzaliśmy nowy gmach Biblioteki Śląskiej. Komputerowa obsługa czytelnika na miarę XXI wieku zaimponowała zwiedzającym.

Następnie obradowaliśmy w Centrum Konferencyjnym w Cieszynie przy Filii Uniwersytetu Śląskiego. Centrum składa się z kompleksu sal, urządzeń medialnych, placówek wspomagających wraz z fachową obsługą i służy jako miejsce spotkań i sesji naukowych.

Na jednym ze spotkań bardzo ciekawie zaprezentował Uniwersytet Śląski rektor tej uczelni prof. dr hab. Tadeusz Sławek. Uniwersytet Śląski obchodzi obecnie trzydziestolecie założenia. Jest jedną z największych uczelni w Polsce. Zlokalizowany w czterech miastach Śląska (Katowice, Chorzów, Cieszyn i Sosnowiec) upatruje swoją przyszłość w silnej identyfikacji z regionem. Skupia dziesięć

wydziałów pracujących naukowo i dydaktycznie we wszystkich podstawowych dziedzinach nauki. Liczy obecnie 37 tys. studentów.

Nie zabrakło również dyskusji panelowych o roli i miejscu gazet akademickich w systemie informacyjnym szkół wyższych. Wydawane na miarę potrzeb i możliwości macierzystych uczelni czasopisma akademickie mają różne formuły. Redaktorzy wymieniali się doświadczeniami, rozmawiali o swoich planach i ambicjach.

Zauroczeni miejscem pobytu tego rocznego zjazdu (Cieszyn – Centrum Konferencyjne) czekamy na następne spotkanie za rok, które odbędzie się w Częstochowie.

Krystyna Solakiewicz

AHA!!!

Mocarna staruszka

Młodość i starość – postrzegany konflikt pokoleń, zbudowana granica, nieakceptowana wzajemnie odmienność. A może tak, czerpiąc z dobroku fizyków, którzy tworząc dualizm korpuskularno-falowy, poradzili sobie z naturą światła, zbudować dualizm natury człowieka. Młodość i starość to tylko różne jej oglądanie, odniesienie obserwatora. Przecież życie nie jest ani tym, ani tamtym. Jeżeli pytasz o młodość, dostajesz obraz młodości, gdy pytasz o starość, dostajesz obraz starości. Może potrzebne jest inne pytanie, zmiana horyzontu obserwatora. Może pojawi się nieoczekiwana odpowiedź. Ten podział nie jest sprawą wieku. Zdarza się, iż młodości towarzyszy „starość” i jest też odwrotnie. Trzeba zapytać tych, którym zdaje się, że wszystkim przed nimi, czy młodość ma ich, czy oni mają młodość? Czy nie dopełni ich porywów świadomość przemijania? Trzeba zapytać tych, którzy zamartwiają się wizją „swego końca”, czy starość wzięła ich we władanie, czy może oni nią władają? Czy nie dopełni ich statecznej chwili możliwe porwanie młodości? U schyłku życia dochodzi do innej dystrybucji życiowej energii, do jej przekształcenia. Mniej jej w sferze intelektualnej i fizycznej, a więcej w sferze uczuciowej i duchowej. Popatrzmy na mądrość pewnej staruszki w zderzeniu z codziennością.

Pewnego razu późnym wieczorem nasza bohaterka spotkała na ulicy, tuż pod swoim domem, młodego człowieka, który kierując w jej stronę pistolet, wykrzyknął:

– Dawaj torebkę albo cię zabiję!

Starsza pani zatrzymała się, spojrzała na chłopaka i spokojnie odpowiedziała:

– Synku, nie wyglądasz na człowieka, który mógłby zabić. Nie zabijesz kogoś, kto cię kocha.

Z tymi słowami i gestem, jakby go chciała przytulić, zrobiła krok w stronę napastnika. On się cofnął, a babcia mówiła dalej:

– Torebki ci nie dam, bo ją lubię, ale mogę ci dać pieniądze, jeśli naprawdę są ci potrzebne. – Otworzyła torebkę. – Nie mam dużo, nie powodzi mi się najlepiej, ale ty musisz być w strasznej potrzebie, skoro odważyłeś się na taki krok – mówiła, wyjmując jednocześnie pieniądze z portmonetki. – Chodź, dziecko, masz... dwadzieścia dolarów i trochę drobnych... to wszystko, co mam przy sobie, ale możemy pójść do banku... – wyciągnęła rękę z pieniędzmi i zbliżyła się do chłopaka.

*– Wolałabym, abys w przyszłości prosił... – ale nie bardzo miała już do kogo mówić, bo straszny napastnik jęknął: – O Boże! – i odbiegł.**

Starcy posiedli perspektywę, młodzi mają siłę żywotną. Nie możemy osiąść tego, co należy do innego pokolenia, ale możemy się uczyć od siebie. Gdy zaakceptujemy naszą dualistyczną naturę, jedność przeciwieństw i zrezygnujemy z bezwzględnych sądów, możemy, będąc uważnymi i otwartymi, poczuć spokój graniczący z mądrością. Może wtedy tak niedbale tracona w sporach pokoleniowych energia przyniesie wyobraźalny skutek w postaci widzenia natury w jej jedności, a nie rozdartym, egoistycznym widzeniu.

W tym dążeniu powstaje potrzeba zmiany paradygmatu, nowego spojrzenia, wykraczania ponad mechaniczne nawyki. Potrzeba też, by nie było to tylko dziełem umysłu. Sięgać trzeba po „spojrzenie serca”, intuicję i odwagę tworzenia. Można zobaczyć jedność rzeczywistości, gdy jak podpowiada Zen „pochwycisz rączkę konia umysłu”, a każdy jej podział czyniony za sprawą obserwatora tylko ją dopełnia.

(zrl)

* Iwona Majewska-Opiełko, Droga do siebie. Wydawnictwo Medium

Transformacja

*Rozerwało się me serce
I wypłynęła wielka gorycz
Gorycz niemocy
Bezsilność owładnęła mym ciałem
Łączność podświadomości ze świadomością
Została zerwana
Świat cały przestał istnieć
Wielkie problemy z małych spraw
Stały się niczym
Nie zastanowiłem się co jest na końcu
Starej drogi, ani na początku nowej
Smutno mi, że zamarł ruch
Cel mego życia
To dowód życia
Życia, które uleciało do Tego
Który nadał ten ruch*

Sosna

*Wyrosta z matki ziemi
Z pragnienia jej złóż
W gronie lasów zieleni
Na brzegach słonych mórz
Nie jest tak piękna
Jak inne drzewa
I nie ma gładkiej skóry
Życie ją nie pieściło
Odbiciem jest natury
Choć barwy innych koron
W jesieni złota toną
Jej nie ulega zmianie
I wiecznie jest zieloną
Zmienia urodę lato
Jesień, zima i wiosna
Ona ciągle ta sama
Starsza o rok sosna.*

Dla Ciebie wiersze piszę

*W sercu mam niespokojną ciszę
I w duszę Twoją chciałbym wejść
Dla Ciebie Nino wiersze piszę
I z góry też ciężko zejść
Kiedy opuszczę Cię na wieki
Wspomnienia z Tobą złączy nieć
Salon spotkania niedaleki
Lecz my musimy jeszcze żyć
Zapłoną oczy bratniej duszy
Powiem Ci żegnaj nadszedł czas
To co łączyło nic nie skruszy
Jesteśmy lecz nie będzie nas*

*Dla Ciebie Nino wiersze piszę ...
Wojciech Kołodziej*

Mgr inż. Wojciech Kołodziej – pracownik Samodzielnego Zakładu Termodynamiki PŚk.

Sportowe wakacje

Wakacje dobiegły końca. Każdy wykorzystał je na swój sposób. Jedni szukali sezonowej pracy lub podróżowali, jeszcze inni leniuchowali. Nasz klub Akademickiego Związku Sportowego zaoferował studentom spędzenie wolnego czasu na obozach: w Bieszczadach nad Soliną, nad morzem i na Mazurach. Miały one jedną wspólną cechę – były naprawdę niedrogie; za kilkunastodniowy wypoczynek opłata wynosiła 250 – 300 zł – oczywiście dla członków klubu AZS.

Mimo tych ofert i konkurencyjnej ceny chętnych do udziału w tych imprezach było niewiele. Może nie czytają ogłoszeń, a może odstrasza ich słowo „szkoleniowy” lub „obóz sportowy”, a może myślą, że do AZS należą tylko „wyczynowcy”? Jakakolwiek była to przyczyna – szkoda, że nasi studenci obawiają się tej formy wypoczynku – z tego powodu kilka obozów nie doszło do skutku. Za to ci, którzy zdecydowali się na wakacje z AZS, nie żałują.

Z naszej Uczelni spora grupa uczestniczyła w obozie Akademickiego Organizatora Sportu nad Soliną. Padło wiele słów zachwytu – do dyspozycji mieli żaglówki, windsurfing, kajaki i inny sprzęt, dzięki czemu nie było czasu na nudę. Pogoda również dopisała (pierwsza połowa sierpnia). Inna grupa na-

Turniej siatkówki plażowej

szych studentów wyjechała do Słupska, skąd organizatorzy dowozili uczestników nad morze do Ustki.

Nasz uczelniński klub AZS również postarał się o zapewnienie studentom sportowego wypoczynku. Podobnie jak w ubiegłym roku, zorganizowaliśmy obóz w Łazach w ośrodku Almaturu. Mamy do tego ośrodka sentyment, gdyż przez wiele lat Studium WFiS organizowało tam obozy spor-

towe. Jest on usytuowany bardzo blisko morza i ma kompleks boisk asfaltowych – do siatkówki, koszykówki, tenisa ziemnego.

W tym roku pogoda nie była najlepsza, ale przecież atmosfera na obozie nie zależy od temperatury powietrza, tylko od uczestników i ich pogody ducha. Mielśmy okazję rozegrać turniej streetballa, siatkówki i siatkówki plażowej. W obawie przed deszczem zamiast ogniska zorganizowaliśmy grilla w barze „Pod Brzozą”, gdzie mogliśmy przy okazji rozegrać turniej par w piłkarzyki. Pojedyńki były bardzo zacięte i emocjonujące. Prawie każdego wieczoru odwiedzaliśmy dyskotekę „Laguna”, gdzie można było potańczyć do świtu. Oczywiście, codziennie byliśmy nad morzem, gdzie ogromne fale wręcz hipnotyzowały.

Mamy nadzieję, że tego typu obozów będzie więcej, zarówno latem jak i zimą. Najbliższy planowany jest po świętach Bożego Narodzenia dla narciarzy i tych, którzy chcą posiąść tę umiejętność.

Czytajcie ogłoszenia!

Anna Trzaska

Uczestnicy obozu w Łazach

INDEKS: Redaktor prowadzący – Krystyna Solakiewicz.

Redaguje zespół: Krzysztof Grysa, Danuta Sikora, Elżbieta Wikło. Projekt okładki i skanowanie zdjęć – Tadeusz Uberman.

Redakcja techniczna – Zuzanna Rejnin. Łamanie komputerowe – Wojciech Rębiś.

ADRES REDAKCJI – Politechnika Świętokrzyska, 25-314, Kielce, Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7, bud. A, pok. 107, tel. (0-41) 34-24-549.

Druk: Samodzielna Sekcja Poligrafii PŚk., 25-314 Kielce, ul. Studencka, tel. (0-41) 34-24-670

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w dostarczonych materiałach

rys. mgr inż. arch. Tadeusz Wróbel

Lwów – Cerkiew Wołoska (1581 – 1629)